ΒΑΚΧΑΙ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ

Ἥκω Διὸς παῖς τήνδε Θηβαίων χθόνα
Διόνυσος, ὃν τίκτει ποθ' ἡ Κάδμου κόρη
Σεμέλη λοχευθεῖσ' ἀστραπηφόρῳ πυρί·
μορφὴν δ' ἀμείψας ἐκ θεοῦ βροτησίαν
πάρειμι Δίρκης νάματ' Ἰσμηνοῦ θ' ὕδωρ.
ὁρῶ δὲ μητρὸς μνῆμα τῆς κεραυνίας
τόδ' ἐγγὺς οἴκων καὶ δόμων ἐρείπια
τυφόμενα δίου τε πυρὸς ἔτι ζῶσαν φλόγα,
ἀθάνατον Ἥρας μητέρ' εἰς ἐμὴν ὕβριν.
αἰνῶ δὲ Κάδμον, ἄβατον ὃς πέδον τόδε
τίθησι, θυγατρὸς σηκόν· ἀμπέλου δέ νιν
πέριξ ἐγὼ 'κάλυψα βοτρυώδει χλόῃ.
λιπὼν δὲ Λυδῶν τὰς πολυχρύσους γύας
Φρυγῶν τε, Περσῶν θ' ἡλιοβλήτους πλάκας
Βάκτριά τε τείχη τήν τε δύσχιμον χθόνα
Μήδων ἐπελθὼν Ἀραβίαν τ' εὐδαίμονα
Ἀσίαν τε πᾶσαν ἣ παρ' ἁλμυρὰν ἅλα
κεῖται μιγάσιν Ἕλλησι βαρβάροις θ' ὁμοῦ
πλήρεις ἔχουσα καλλιπυργώτους πόλεις,
ἐς τήνδε πρῶτον ἦλθον Ἑλλήνων πόλιν,
κἀκεῖ χορεύσας καὶ καταστήσας ἐμὰς
τελετάς, ἵν' εἴην ἐμφανὴς δαίμων βροτοῖς.
Πρώτας δὲ Θήβας τῆσδε γῆς Ἑλληνίδος
ἀνωλόλυξα, νεβρίδ' ἐξάψας χροὸς
θύρσον τε δοὺς ἐς χεῖρα, κίσσινον βέλος,
ἐπεί μ' ἀδελφαὶ μητρός, ἃς ἥκιστ' ἐχρῆν,
Διόνυσον οὐκ ἔφασκον ἐκφῦναι Διός,
Σεμέλην δὲ νυμφευθεῖσαν ἐκ θνητοῦ τινος
ἐς Ζῆν' ἀναφέρειν τὴν ἁμαρτίαν λέχους,
Κάδμου σοφίσμαθ', ὧν νιν οὕνεκα κτανεῖν
Ζῆν' ἐξεκαυχῶνθ', ὅτι γάμους ἐψεύσατο.

Εὐριπίδου Βάκχαι suprascr. in P: Εὐριπίδου Πενθεύς L 13 γύας L: γυίας *l*P 14 om L 15 δύσχιμον Elmsley: δύσχειμον LP 22 εἴη P 23 τάσδε pap. Berol. 21235, cf. Kassel 25 βέλος Stephanus: μέλος LP 31 ἐξεκαυχώμεθ' LP: corr. Stephanus

τοιγάρ νιν αὐτὰς ἐκ δόμων ᾤστρησ᾽ ἐγὼ
μανίαις, ὄρος δ᾽ οἰκοῦσι παράκοποι φρενῶν·
σκευήν τ᾽ ἔχειν ἠνάγκασ᾽ ὀργίων ἐμῶν,
γυναῖκες ἦσαν, ἐξέμηνα δωμάτων·
ὁμοῦ δὲ Κάδμου παισὶν ἀναμεμειγμέναι
χλωραῖς ὑπ᾽ ἐλάταις ἀνορόφοις ἧνται πέτραις.
δεῖ γὰρ πόλιν τήνδ᾽ ἐκμαθεῖν, κεἰ μὴ θέλει,
ἀτέλεστον οὖσαν τῶν ἐμῶν βακχευμάτων,
Σεμέλης τε μητρὸς ἀπολογήσασθαί μ᾽ ὕπερ
φανέντα θνητοῖς δαίμον᾽ ὃν τίκτει Διί.
Κάδμος μὲν οὖν γέρας τε καὶ τυραννίδα
Πενθεῖ δίδωσι θυγατρὸς ἐκπεφυκότι,
ὃς θεομαχεῖ τὰ κατ᾽ ἐμὲ καὶ σπονδῶν ἄπο
ὠθεῖ μ᾽, ἐν εὐχαῖς τ᾽ οὐδαμοῦ μνείαν ἔχει.
ὧν οὕνεκ᾽ αὐτῷ θεὸς γεγὼς ἐνδείξομαι
πᾶσίν τε Θηβαίοισιν. ἐς δ᾽ ἄλλην χθόνα,
τἀνθένδε θέμενος εὖ, μεταστήσω πόδα,
δεικνὺς ἐμαυτόν· ἢν δὲ Θηβαίων πόλις
ὀργῇ σὺν ὅπλοις ἐξ ὄρους βάκχας ἄγειν
ζητῇ, ξυνάψω μαινάσι στρατηλατῶν.
ὧν οὕνεκ᾽ εἶδος θνητὸν ἀλλάξας ἔχω
μορφήν τ᾽ ἐμὴν μετέβαλον εἰς ἀνδρὸς φύσιν.
ἀλλ᾽, ὦ λιποῦσαι Τμῶλον ἔρυμα Λυδίας,
θίασος ἐμός, γυναῖκες, ἃς ἐκ βαρβάρων
ἐκόμισα παρέδρους καὶ ξυνεμπόρους ἐμοί,
αἴρεσθε τἀπιχώρι᾽ ἐν πόλει Φρυγῶν
τύμπανα, Ῥέας τε μητρὸς ἐμά θ᾽ εὑρήματα,
βασίλειά τ᾽ ἀμφὶ δώματ᾽ ἐλθοῦσαι τάδε
κτυπεῖτε Πενθέως, ὡς ὁρᾷ Κάδμου πόλις.
ἐγὼ δὲ βάκχαις, ἐς Κιθαιρῶνος πτυχὰς
ἐλθὼν ἵν᾽ εἰσί, συμμετασχήσω χορῶν.

32 οἴστρησ᾽ LP : corr. Elmsley46 οὐδαμῶς L 52 συνάψω P 55 λιποῦσαι *l* : λιποῦσα LP 57 συνεμπόρους L 62 πτύχας LP

ΧΟΡΟΣ

– ᾿Ασίας ἀπὸ γᾶς
ἱερὸν Τμῶλον ἀμείψασα θοάζω
Βρομίῳ πόνον ἡδὺν
κάματόν τ᾿ εὐκάματον, Βάκ-
χιον εὐαζομένα.
– τίς ὁδῷ; τίς ὁδῷ; τίς
μελάθροις; ἔκτοπος ἔστω, στόμα τ᾿ εὔφη-
μον ἅπας ἐξοσιούσθω·
τὰ νομισθέντα γὰρ αἰεὶ
Διόνυσον ὑμνήσω.

· – ὦ [στρ.
μάκαρ, ὅστις εὐδαίμων
τελετὰς θεῶν εἰδὼς
βιοτὰν ἁγιστεύει καὶ
θιασεύεται ψυχὰν
ἐν ὄρεσσι βακχεύων
ὁσίοις καθαρμοῖσιν,
τά τε ματρὸς μεγάλας ὄρ-
για Κυβέλας θεμιτεύων,
ἀνὰ θύρσον τε τινάσσων,
κισσῷ τε στεφανωθεὶς
Διόνυσον θεραπεύει.

– ἴτε βάκχαι, ἴτε βάκχαι,
Βρόμιον παῖδα θεὸν θεοῦ
Διόνυσον κατάγουσαι
Φρυγίων ἐξ ὀρέων ῾Ελ-
λάδος εἰς εὐρυχόρους ἀ-
γυιάς, τὸν Βρόμιον·

71 διόνυσσον L 75 θιασσεύεται P 76 ὄρεσσι Elmsley : ὄρεσι LP 77 ὁσίοις L : ὁσίοισι P 79 θεμιτεύων Musgrave: θεμιστεύων LP 82 διόνυσσον L 83 sic L nunc: ὦ ἴτε βάκχαι ἴτε βάκχαι P et ante rasuram L 87 εὐρυχόρους Barnes et fortasse primitus P : εὐρυχώρους LP

– ὃν [ἀντ.
ποτ᾽ ἔχουσ᾽ ἐν ὠδίνων
λοχίαις ἀνάγκαισι
πταμένας Διὸς βροντᾶς νη-
δύος ἔκβολον μάτηρ
ἔτεκεν, λιποῦσ᾽ αἰῶ-
να κεραυνίῳ πληγᾷ·
λοχίοις δ᾽ αὐτίκα νιν δέ-
ξατο θαλάμοις Κρονίδας Ζεύς,
κατὰ μηρῷ δὲ καλύψας
χρυσέαισιν συνερείδει
περόναις κρυπτὸν ἀφ᾽ Ἥρας.

· – ἔτεκεν δ᾽, ἀνίκα Μοῖραι
τέλεσαν, ταυρόκερων θεὸν
στεφάνωσέν τε δρακόντων
στεφάνοις, ἔνθεν ἄγραν θη-
ροτρόφοι μαινάδες ἀμφι-
βάλλονται πλοκάμοις.

– ὦ Σεμέλας τροφοὶ Θῆ- [στρ.
βαι, στεφανοῦσθε κισσῷ·
βρύετε βρύετε χλοήρει
μίλακι καλλικάρπῳ
καὶ καταβακχιοῦσθε δρυὸς
ἢ ἐλάτας κλάδοισι,
στικτῶν τ᾽ ἐνδυτὰ νεβρίδων
στέφετε λευκοτρίχων πλοκάμων
μαλλοῖς· ἀμφὶ δὲ νάρθηκας ὑβριστὰς
ὁσιοῦσθ᾽· αὐτίκα γᾶ πᾶσα χορεύσει.
Βρόμιος ὅστις ἄγει θιάσους·

92 ἔτεκεν Musurus : ἔτεκε LP 93 κεραυνίω L: κεραυνία P πλαγᾶ *l* 97 χρυσέαισιν *l* : χρυσέαις LP 102 θηροτρόφοι P et ut vid., ante rasuram L: θυρσοφόροι *l* 104 ἀμφιβάλλονται om L 107 χλοήρει Hermann: χλοηρεῖ LP : α super εῖ scr. *l* 108 σμίλακι *l* cf. 703 καλικάρπω L 109 καταβαχιοῦσθε L: corr. *l* 110 ἢ ἐλάτας ἐν κλάδοις L vel *l* 111 ἐνδυκτὰ P 113 ὑβριστὰς om. L, add. *l* 115 ὅστις ἄγει L[2] vel *l* : ὅτ᾽ ἄγῃ LP

θηλυγενὴς ὄχλος
ἀφ᾽ ἱστῶν παρὰ κερκίδων τ᾽
οἰστρηθεὶς Διονύσῳ.
ὦ θαλάμευμα Κουρή- [ἀντ.
των ζάθεοί τε Κρήτας
Διογενέτορες ἔναυλοι,
ἔνθα τρικόρυθες ἄντροις
βυρσότονον κύκλωμα τόδε
μοι Κορύβαντες ηὗρον·
ἀνὰ δὲ βάκχια συντόνῳ
κέρασαν ἁδυβόᾳ Φρυγίων
αὐλῶν πνεύματι ματρός τε Ῥέας ἐς
χέρα θῆκαν, κτύπον εὐάσμασι Βακχᾶν·
παρὰ δὲ μαινόμενοι Σάτυροι
ματέρος ἐξανύσαντο θεᾶς,
ἐς δὲ χορεύματα
συνῆψαν τριετηρίδων,
αἷς χαίρει Διόνυσος.

ἡδὺς ἐν ὄρεσιν, ὅταν ἐκ θιάσων δρομαί- ἐπῳδ.
ων πέσῃ πεδόσε, νε-
βρίδος ἔχων ἱερὸν ἐνδυτόν, ἀγρεύων
αἷμα τραγοκτόνον, ὠμοφάγον χάριν, ἱέμε-
νος ἐς ὄρεα Φρύγια, Λύδι᾽, ὁ δ᾽ ἔξαρχος Βρόμιος,
εὐοῖ.
ῥεῖ δὲ γάλακτι πέδον, ῥεῖ δ᾽ οἴνῳ, ῥεῖ δὲ μελισσᾶν
νέκταρι.
Συρίας δ᾽ ὡς λιβάνου κα-
πνός. ὁ Βακχεὺς δ᾽ ἔχων
πυρσώδη φλόγα πεύκας
ἐκ νάρθηκος ἀίσσει
δρόμῳ καὶ χοροῖσιν

118 ἀφ᾽ ἱστῶν *l* : ἀμφ᾽ ἱστῶν P et μ erasa L 119 διονύσσῳ P 121 κρήτας LP: κρῆτες ut vid. *l* 123 ἄντροις Musgrave: ἐν ἄντροις LP 125 ηὗρον LP: εὗρον *l* 127 ἡδυβόα LP 128 τε paene erasum in L 129 εὐάσμασι Canter: ἐν ἄσμασι LP 136 πέσῃ L: πεύσῃ P πεδόσσε P 138 ἀγρεύων *l* : ἀγ*ρεύων L: ἀγορεύων P 143 νέκταρ συρείας P 146 - 147 inverso ordine habuit L, sed numeris appositis correxit L^2 vel *l* 147 χοροῖσιν Murray : χοροῖς LP

πλανάτας ἐρεθίζων
ἰαχαῖς τ᾽ ἀναπάλλων,
τρυφερόν <τε> πλόκαμον εἰς αἰθέρα ῥίπτων.
ἅμα δ᾽ ἐπ᾽ εὐάσμασιν ἐπιβρέμει τοιάδ᾽
Ὦ ἴτε βάκχαι,
[ὦ] ἴτε βάκχαι,
Τμώλου χρυσορόου χλιδᾷ
μέλπετε τὸν Διόνυσον
βαρυβρόμων ὑπὸ τυμπάνων,
εὔια τὸν εὔιον ἀγαλλόμεναι θεὸν
ἐν Φρυγίαισι βοαῖς ἐνοπαῖσί τε,
λωτὸς ὅταν εὐκέλαδος
ἱερὸς ἱερὰ παίγματα βρέμῃ, σύνοχα
φοιτάσιν. εἰς ὄρος εἰς ὄρος. ἡδομέ-
να δ᾽ ἄρα, πῶλος ὅπως ἅμα ματέρι
φορβάδι, κῶλον ἄγει ταχύπουν σκιρτήμασι βάκχα.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

τίς ἐν πύλαισι; Κάδμον ἐκκάλει δόμων,
᾽Αγήνορος παῖδ᾽, ὃς πόλιν Σιδωνίαν
λιπὼν ἐπύργωσ᾽ ἄστυ Θηβαίων τόδε.
ἴτω τις, εἰσάγγελλε Τειρεσίας ὅτι
ζητεῖ νιν· οἶδε δ᾽ αὐτὸς ὧν ἥκω πέρι
ἅ τε ξυνεθέμην πρέσβυς ὢν γεραιτέρῳ,
θύρσους ἀνάπτειν καὶ νεβρῶν δορὰς ἔχειν
στεφανοῦν τε κρᾶτα κισσίνοις βλαστήμασιν.

ΚΑΔΜΟΣ

ὦ φίλταθ᾽, ὡς σὴν γῆρυν ᾐσθόμην κλύων
σοφὴν σοφοῦ παρ᾽ ἀνδρός, ἐν δόμοισιν ὤν·
ἥκω δ᾽ ἕτοιμος τήνδ᾽ ἔχων σκευὴν θεοῦ·
δεῖ γάρ νιν ὄντα παῖδα θυγατρὸς ἐξ ἐμῆς,
Διόνυσον ὃς πέφηνεν ἀνθρώποις θεὸς,

148 πλανάτας ἐρεθίζων Wilamowitz : ἐρεθίζων πλανάτας L^2 vel *l* : ἐρεθίζων πλάνας P 149 ἂν ἀπ᾽ ἄλλων L 150 τε add. Wilamowitz 153 ὦ erasum in L 154 χλιδᾳ Musurus : χλιδᾶ LP 155 διόνυσσον L 159 βολαῖς primitus P 169 βάκχα Musgrave: βάκχου LP 170 Θερ<άπων> praescr. *l* ἐκκάλει Berger: ἐκκαλεῖ nullo post πύλαισι puncto LP 173 ante versum ΤΕΙΡ L 182 πέφηνεν *l* : πέφην᾽ LP

ὅσον καθ᾽ ἡμᾶς δυνατὸν αὔξεσθαι μέγαν.
καὶ κρᾶτα σεῖσαι πολιόν; ἐξηγοῦ σύ μοι
γέρων γέροντι, Τειρεσία· σὺ γὰρ σοφός.
ὡς οὐ κάμοιμ᾽ ἂν οὔτε νύκτ᾽ οὔθ᾽ ἡμέραν
θύρσῳ κροτῶν γῆν· ἐπιλελήσμεθ᾽ ἡδέως
γέροντες ὄντες.
Τε. ταὔτ᾽ ἐμοὶ πάσχεις ἄρα·
κἀγὼ γὰρ ἡβῶ κἀπιχειρήσω χοροῖς.
Κα. οὐκοῦν ὄχοισιν εἰς ὄρος περάσομεν;
Τε. ἀλλ᾽ οὐχ ὁμοίως ἂν ὁ θεὸς τιμὴν ἔχοι.
Κα. γέρων γέροντα παιδαγωγήσω σ᾽ ἐγώ.
Τε. ὁ θεὸς ἀμοχθεὶ κεῖσε νῷν ἡγήσεται.
Κα. μόνοι δὲ πόλεως Βακχίῳ χορεύσομεν;
Τε. μόνοι γὰρ εὖ φρονοῦμεν, οἱ δ᾽ ἄλλοι κακῶς.
Κα. μακρὸν τὸ μέλλειν· ἀλλ᾽ ἐμῆς ἔχου χερός.
Τε. ἰδού, ξύναπτε καὶ ξυνωρίζου χέρα.
Κα. οὐ καταφρονῶ ᾽γὼ τῶν θεῶν θνητὸς γεγώς.
Τε. οὐδὲν σοφιζόμεσθα τοῖσι δαίμοσιν.
πατρίους παραδοχάς, ἅς θ᾽ ὁμήλικας χρόνῳ
οὐδ᾽ εἰ δι᾽ ἄκρων τὸ σοφὸν ηὕρηται φρενῶν.
ἐρεῖ τις ὡς τὸ γῆρας οὐκ αἰσχύνομαι,
μέλλων χορεύειν κρᾶτα κισσώσας ἐμόν;
οὐ γὰρ διῄρηχ᾽ ὁ θεός, εἴτε τὸν νέον
εἰ χρὴ χορεύειν εἴτε τὸν γεραίτερον,
ἀλλ᾽ ἐξ ἁπάντων βούλεται τιμὰς ἔχειν
κοινάς, δἰαριθμῶν δ᾽ οὐδὲν αὔξεσθαι θέλει.
Κα. ἐπεὶ σὺ φέγγος, Τειρεσία, τόδ᾽ οὐχ ὁρᾷς,
ἐγὼ προφήτης σοι λόγων γενήσομαι.
Πενθεὺς πρὸς οἴκους ὅδε διὰ σπουδῆς περᾷ,
᾽Εχίονος παῖς, ᾧ κράτος δίδωμι γῆς.
ὡς ἐπτόηται· τί ποτ᾽ ἐρεῖ νεώτερον;

184 δεῖ Musurus: δὴ LP 188 ἡδέως Milton : ἡδέων LP 189 ταυτά μοι LP 190 nota Cadmi hic praescripta personas usque ad v. 200 permutat P 192 ἔχει suprascr. οι P 194 νῶιν LP 195 βακχείω LP: corr. *lp* 200 δαίμοσι L 201 πατρίους Valckenaer: πρ ~ ς L: πατρός P 202 καταβάλλη P 203 εὕρηται LP 209 δι ᾽ ἀρθμῶν LP: corr. Heath 207 χηρεύειν P 210 Κάδμος L: om. P

ΠΕΝΘΕΥΣ

ἔκδημος ὢν μὲν τῆσδ’ ἐτύγχανον χθονός,
κλύω δὲ νεοχμὰ τήνδ’ ἀνὰ πτόλιν κακά,
γυναῖκας ἡμῖν δώματ’ ἐκλελοιπέναι
πλασταῖσι βακχείαισιν, ἐν δὲ δασκίοις
ὄρεσι θοάζειν, τὸν νεωστὶ δαίμονα Διόνυσον,
ὅστις ἔστι, τιμώσας χοροῖς·
κρατῆρας, ἄλλην δ’ ἄλλοσ’ εἰς ἐρημίαν
πτώσσουσαν εὐναῖς ἀρσένων ὑπηρετεῖν,
πρόφασιν μὲν ὡς δὴ μαινάδας θυοσκόους,
τὴν δ’ ’Αφροδίτην πρόσθ’ ἄγειν τοῦ Βακχίου.
σῴζουσι πανδήμοισι πρόσπολοι στέγαις·
ὅσαι δ’ ἄπεισιν, ἐξ ὄρους θηράσομαι,
’Ινώ τ’ ’Αγαύην θ’, ἥ μ’ ἔτικτ’ ’Εχίονι,
’Ακταίονός τε μητέρ’, Αὐτονόην λέγω.
καὶ σφᾶς σιδηραῖς ἁρμόσας ἐν ἄρκυσιν
παύσω κακούργου τῆσδε βακχείας τάχα.
λέγουσι δ’ ὥς τις εἰσελήλυθε ξένος,
γόης ἐπῳδὸς Λυδίας ἀπὸ χθονός,
ξανθοῖσι βοστρύχοισιν εὐοσμῶν κόμην,
ὃς ἡμέρας τε κεὐφρόνας συγγίγνεται
τελετὰς προτείνων εὐίους νεάνισιν.
εἰ δ’ αὐτὸν εἴσω τῆσδε λήψομαι στέγης,
παύσω κτυποῦντα θύρσον ἀνασείοντά τε
ἐκεῖνος εἶναί φησι Διόνυσον θεόν,
ἐκεῖνος ἐν μηρῷ ποτ’ ἐρράφη Διός,
ὃς ἐκπυροῦται λαμπάσιν κεραυνίαις
σὺν μητρί, Δίους ὅτι γάμους ἐψεύσατο.
ταῦτ’ οὐχὶ δεινῆς ἀγχόνης ἔστ’ ἄξια,
ὕβρεις ὑβρίζειν, ὅστις ἔστιν ὁ ξένος;

217 σώματ ’ P 220 διόνυσος P 223 πτώσουσαν 227 πανδήμοις LP: corr.*l* δόμοις P 233 ὥς τις Musurus: ὅστις LP 235 εὐοσμῶν Tyrrell: εὔοσμον LP 236 οἰνῶπας ὄσσοις Scaliger: οἰνωπά τ ’ ὄσσοις L : οἰνωπάς τ ’ ὄσοις P 239 στέγης LP: χθο[Pa. Ox. 3718, cf. Seaford 1996, p. 172 244 λαμπάσι P 248 ἄλλον P

ἀτὰρ τόδ᾽ ἄλλο θαῦμα, τὸν τερασκόπον
ἐν ποικίλαισι νεβρίσι Τειρεσίαν ὁρῶ
πατέρα τε μητρὸς τῆς ἐμῆς–πολὺν γέλων–
τὸ γῆρας ὑμῶν εἰσορῶν νοῦν οὐκ ἔχον.
οὐκ ἀποτινάξεις κισσόν; οὐκ ἐλευθέραν
θύρσου μεθήσεις χεῖρ᾽, ἐμῆς μητρὸς πάτερ;
σὺ ταῦτ᾽ ἔπεισας, Τειρεσία· τόνδ᾽ αὖ θέλεις
σκοπεῖν πτερωτοὺς κἀμπύρων μισθοὺς φέρειν.
εἰ μή σε γῆρας πολιὸν ἐξερρύετο,
καθῆσ᾽ ἂν ἐν βάκχαισι δέσμιος μέσαις,
τελετὰς πονηρὰς εἰσάγων· γυναιξὶ γὰρ
οὐχ ὑγιὲς οὐδὲν ἔτι λέγω τῶν ὀργίων.
Χο. τῆς εὐσεβείας. ὦ ξέν᾽, οὐκ αἰδῇ θεοὺς
Κάδμον τε τὸν σπείραντα γηγενῆ στάχυν,
᾽Εχίονος δ᾽ ὢν παῖς καταισχύνεις γένος;
Τε. ὅταν λάβῃ τις τῶν λόγων ἀνὴρ σοφὸς
καλὰς ἀφορμάς, οὐ μέγ᾽ ἔργον εὖ λέγειν·
σὺ δ᾽ εὔτροχον μὲν γλῶσσαν ὡς φρονῶν ἔχεις,
ἐν τοῖς λόγοισι δ᾽ οὐκ ἔνεισί σοι φρένες.
θρασὺς δὲ δυνατὸς καὶ λέγειν οἷός τ᾽ ἀνὴρ
κακὸς πολίτης γίγνεται νοῦν οὐκ ἔχων.
οὗτος δ᾽ ὁ δαίμων ὁ νέος, ὃν σὺ διαγελᾷς,
οὐκ ἂν δυναίμην μέγεθος ἐξειπεῖν ὅσος
καθ᾽ ῾Ελλάδ᾽ ἔσται. δύο γάρ, ὦ νεανία,
τὰ πρῶτ᾽ ἐν ἀνθρώποισι· Δημήτηρ θεά–
γῆ δ᾽ ἐστίν, ὄνομα δ᾽ ὁπότερον βούλῃ κάλει·
αὕτη μὲν ἐν ξηροῖσιν ἐκτρέφει βροτούς·
ὃς δ᾽ ἦλθ᾽ ἐπὶ τἀντίπαλον, ὁ Σεμέλης γόνος·
βότρυος ὑγρὸν πῶμ᾽ ηὗρε κεἰσηνέγκατο
θνητοῖς, ὃ παύει τοὺς ταλαιπώρους βροτοὺς
λύπης, ὅταν πλησθῶσιν ἀμπέλου ῥοῆς,
ὕπνον τε λήθην τῶν καθ᾽ ἡμέραν κακῶν
δίδωσιν, οὐδ᾽ ἔστ᾽ ἄλλο φάρμακον πόνων.
οὗτος θεοῖσι σπένδεται θεὸς γεγώς,
ὥστε διὰ τοῦτον τἀγάθ᾽ ἀνθρώπους ἔχειν.
καὶ καταγελᾷς νιν, ὡς ἐνερράφη Διὸς

251 βακχεύοντας *l*   252 ἔχων primitus L   257 φέρειν *l* : φέρων L P   261 γάμος P   270 τε P   276 ὀπόμα P   278 ὃς δ᾽ Fix : ὅδ᾽ LP   279 πῶμ᾽ ηὗρε Elmsley: πόμ᾽ εὗρε LP   281 πληθῶσιν P : correxit p   286 διαγελᾷς pap., Seaford

μηρῷ; διδάξω σ᾽ ὡς καλῶς ἔχει τόδε.
ἐπεί νιν ἥρπασ᾽ ἐκ πυρὸς κεραυνίου
Ζεύς, ἐς δ᾽ Ὄλυμπον βρέφος ἀνήγαγεν θεόν,
Ἥρα νιν ἤθελ᾽ ἐκβαλεῖν ἀπ᾽ οὐρανοῦ·
Ζεὺς δ᾽ ἀντεμηχανήσαθ᾽ οἷα δὴ θεός.
ῥήξας μέρος τι τοῦ χθόν᾽ ἐγκυκλουμένου
αἰθέρος ἔθηκε τόνδ᾽ ὅμηρον, ἐκδιδούς
Διόνυσον, Ἥρας νεικέων· χρόνῳ δέ νιν
βροτοὶ τραφῆναί φασιν ἐν μηρῷ Διός,
ὄνομα μεταστήσαντες, ὅτι θεᾷ θεὸς
Ἥρᾳ ποθ᾽ ὡμήρευσε, συνθέντες λόγον.
μάντις δ᾽ ὁ δαίμων ὅδε· τὸ γὰρ βακχεύσιμον
καὶ τὸ μανιῶδες μαντικὴν πολλὴν ἔχει·
ὅταν γὰρ ὁ θεὸς ἐς τὸ σῶμ᾽ ἔλθῃ πολύς,
λέγειν τὸ μέλλον τοὺς μεμηνότας ποιεῖ.
Ἄρεώς τε μοῖραν μεταλαβὼν ἔχει τινά·
στρατὸν γὰρ ἐν ὅπλοις ὄντα κἀπὶ τάξεσιν
φόβος διεπτόησε πρὶν λόγχης θιγεῖν.
μανία δὲ καὶ τοῦτ᾽ ἐστὶ Διονύσου πάρα.
ἔτ᾽ αὐτὸν ὄψῃ κἀπὶ Δελφίσιν πέτραις
πηδῶντα σὺν πεύκαισι δικόρυφον πλάκα,
βάλλοντα καὶ σείοντα βακχεῖον κλάδον,
μέγαν τ᾽ ἀν᾽ Ἑλλάδ᾽. ἀλλ᾽ ἐμοί, Πενθεῦ, πιθοῦ·
μὴ τὸ κράτος αὔχει δύναμιν ἀνθρώποις ἔχειν,
μηδ᾽, ἢν δοκῇς μέν, ἡ δὲ δόξα σου νοσῇ,
φρονεῖν δόκει τι· τὸν θεὸν δ᾽ ἐς γῆν δέχου
καὶ σπένδε καὶ βάκχευε καὶ στέφου κάρα.
Οὐχ ὁ Διόνυσος σωφρονεῖν ἀναγκάσει
γυναῖκας ἐς τὴν Κύπριν, ἀλλ᾽ ἐν τῇ φύσει
τὸ σωφρονεῖν ἔνεστιν εἰς τὰ πάντ᾽ ἀεί ·
τοῦτο σκοπεῖν χρή. καὶ γὰρ ἐν βακχεύμασιν
οὖσ᾽ ἥ γε σώφρων οὐ διαφθαρήσεται.
Ὁρᾷς, σὺ χαίρεις, ὅταν ἐφεστῶσιν πύλαις
πολλοί, τὸ Πενθέως δ᾽ ὄνομα μεγαλύνῃ πόλις·

289 εἰς δ᾽ L : εἰς P 295 ἐκ μρ ~ ς διός P 297 ὡμήρευσε *lp*: ὡμήρευσεν LP 304 θίγειν LP 306 ἐν δελφοῖς ante ἔτ᾽ habet L, nimirum scholii vestigia δελφίσι L: δελφοῖσιν P 307 πεύκοισι P 311 νοσῇ Musurus : νοσεῖ LP 320 ὄνομα Musurus : οὔνομα LP

κἀκεῖνος, οἶμαι, τέρπεται τιμώμενος.
ἐγὼ μὲν οὖν καὶ Κάδμος, ὃν σὺ διαγελᾷς,
κισσῷ τ᾽ ἐρεψόμεσθα καὶ χορεύσομεν,
πολιὰ ξυνωρίς, ἀλλ᾽ ὅμως χορευτέον,
κοὐ θεομαχήσω σῶν λόγων πεισθεὶς ὕπο.
μαίνῃ γὰρ ὡς ἄλγιστα, κοὔτε φαρμάκοις
ἄκη λάβοις ἂν οὔτ᾽ ἄνευ τούτων νοσεῖς.
Χο. ὦ πρέσβυ, Φοῖβόν τ᾽ οὐ καταισχύνεις λόγοις,
τιμῶν τε Βρόμιον σωφρονεῖς, μέγαν θεόν.
Κα. ὦ παῖ, καλῶς σοι Τειρεσίας παρῄνεσεν.
οἴκει μεθ᾽ ἡμῶν, μὴ θύραζε τῶν νόμων.
νῦν γὰρ πέτῃ τε καὶ φρονῶν οὐδὲν φρονεῖς.
κεἰ μὴ γὰρ ἔστιν ὁ θεὸς οὗτος, ὡς σὺ φῄς,
παρὰ σοὶ λεγέσθω· καὶ καταψεύδου καλῶς
ὡς ἔστι Σεμέλης, ἵνα δοκῇ θεὸν τεκεῖν,
ἡμῖν τε τιμὴ παντὶ τῷ γένει προσῇ.
ὁρᾷς τὸν Ἀκταίωνος ἄθλιον μόρον,
ὃν ὠμόσιτοι σκύλακες ἃς ἐθρέψατο
διεσπάσαντο, κρείσσον᾽ ἐν κυναγίαις
Ἀρτέμιδος εἶναι κομπάσαντ᾽, ἐν ὀργάσιν.
ὃ μὴ πάθῃς σύ· δεῦρό σου στέψω κάρα
κισσῷ· μεθ᾽ ἡμῶν τῷ θεῷ τιμὴν δίδου.
Πε. οὐ μὴ προσοίσεις χεῖρα, βακχεύσεις δ᾽ ἰών,
μηδ᾽ ἐξομόρξῃ μωρίαν τὴν σὴν ἐμοί;
τῆς σῆς ἀνοίας τόνδε τὸν διδάσκαλον
δίκην μέτειμι. στειχέτω τις ὡς τάχος,
ἐλθὼν δὲ θάκους τούσδ᾽ ἵν᾽ οἰωνοσκοπεῖ
μοχλοῖς τριαίνου κἀνάτρεψον ἔμπαλιν,
ἄνω κάτω τὰ πάντα συγχέας ὁμοῦ,
καὶ στέμματ᾽ ἀνέμοις καὶ θυέλλαισιν μέθες.
μάλιστα γάρ νιν δήξομαι δράσας τάδε.
οἳ δ᾽ ἀνὰ πόλιν στείχοντες ἐξιχνεύσατε
τὸν θηλύμορφον ξένον, ὃς ἐσφέρει νόσον
καινὴν γυναιξὶ καὶ λέχη λυμαίνεται.

338 ὃν *l* : τὸν LP 339 κυνηγίαις LP: corr. Matthiae 343 χεῖρα P: χεῖρα καὶ L 346 δίκην Elmsley: δίκη LP 347 οἰωνοσκοπῇ P 348 τριαίνης P

κἄνπερ λάβητε, δέσμιον πορεύσατε
δεῦρ᾽ αὐτόν, ὡς ἂν λευσίμου δίκης τυχὼν
θάνῃ, πικρὰν βάκχευσιν ἐν Θήβαις ἰδών.

Τε. ὦ σχέτλι᾽, ὡς οὐκ οἶσθα ποῦ ποτ᾽ εἶ λόγων.
μέμηνας ἤδη· καὶ πρὶν ἐξέστης φρενῶν.
στείχωμεν ἡμεῖς, Κάδμε, κἀξαιτώμεθα
ὑπέρ τε τούτου καίπερ ὄντος ἀγρίου
ὑπέρ τε πόλεως τὸν θεὸν μηδὲν νέον
δρᾶν. ἀλλ᾽ ἕπου μοι κισσίνου βάκτρου μέτα,
πειρῶ δ᾽ ἀνορθοῦν σῶμ᾽ ἐμόν, κἀγὼ τὸ σόν·
γέροντε δ᾽ αἰσχρὸν δύο πεσεῖν· ἴτω δ᾽ ὅμως,
τῷ Βακχίῳ γὰρ τῷ Διὸς δουλευτέον.
Πενθεὺς δ᾽ ὅπως μὴ πένθος εἰσοίσει δόμοις
τοῖς σοῖσι, Κάδμε· μαντικῇ μὲν οὐ λέγω,
τοῖς πράγμασιν δέ· μῶρα γὰρ μῶρος λέγει.

Χο. – Ὁσία πότνα θεῶν, [στρ.
Ὁσία δ᾽ ἃ κατὰ γᾶν
χρυσέαν πτέρυγα φέρεις,
τάδε Πενθέως ἀίεις;
ἀίεις οὐχ ὁσίαν
ὕβριν ἐς τὸν Βρόμιον, τὸν
Σεμέλας, τὸν παρὰ καλλι-
στεφάνοις εὐφροσύναις δαί-
μονα πρῶτον μακάρων; ὃς τάδ᾽ ἔχει,
θιασεύειν τε χοροῖς
μετά τ᾽ αὐλοῦ γελάσαι
ἀποπαῦσαί τε μερίμνας,
ὁπόταν βότρυος ἔλθῃ
γάνος ἐν δαιτὶ θεῶν, κισ-
σοφόροις δ᾽ ἐν θαλίαις ἀν-
δράσι κρατὴρ ὕπνον ἀμ-
φιβάλλῃ.
ἀχαλίνων στομάτων [ἀντ.
τὸ τέλος δυστυχία·
ὁ δὲ τᾶς ἡσυχίας
βίοτος καὶ τὸ φρονεῖν

365 γέροντες P 369 πράγμασιν *l* : πράγμασι LP 372 χρυσέαν Brunck : χρύσεα L : χρυσέα P 373 τὰ δὲ LP 375 εἰς L 379 θιεύσειν P 385 ἀμφιβάλῃ L: ἀμφὶ βάλῃ P: corr. Barnes

ἀσάλευτόν τε μένει καὶ συνέχει
δώματα · πόρσω
γὰρ ὅμως αἰθέρα ναίον-
τες ὁρῶσιν τὰ βροτῶν οὐρανίδαι.
τὸ σοφὸν δ᾽ οὐ σοφία
τό τε μὴ θνητὰ φρονεῖν.
βραχὺς αἰών· ἐπὶ τούτῳ
δέ τις ἂν μεγάλα διώκων
τὰ παρόντ᾽ οὐχὶ φέροι. μαι-
νομένων οἵδε τρόποι καὶ
κακοβούλων παρ᾽ ἔμοι-
γε φωτῶν.

–

ἱκοίμαν ποτὶ Κύπρον, [στρ.
νᾶσον τᾶς ᾽Αφροδίτας,
ἵνα θελξίφρονες νέμον-
ται θνατοῖσιν ῎Ερωτες,
Πάφον θ᾽ ἂν ἑκατόστομοι
βαρβάρου ποταμοῦ ῥοαὶ
καρπίζουσιν ἄνομβροι.
οὗ δ᾽ ἁ καλλιστευομένα
Πιερία μούσειος ἕδρα,
ἐκεῖσ᾽ ἄγε με, Βρόμιε Βρόμιε,
προβάκχ ᾽ εὔιε δαῖμον.
ἐκεῖ Χάριτες,
ἐκεῖ δὲ Πόθος· ἐκεῖ δὲ βάκ-
χαισι θέμις ὀργιάζειν.

–

392 δῶμα L πόρσω γὰρ Elmsley: πρόσω γὰρ ἀλλ᾽ LP 394 ὁρῶσι P 398 μεγάλα L: τὰ μεγάλα P 399 φέροι Tyrwhitt : φέρει LP 401 ἔμοιγε L[2] P: ἐμοὶ L 402 Κύπρον Elmsley: τὰν κύπρον LP 409 οὗ Schoene: ὅπου LP 410 πιερεία P 413 προβάκχ ᾽ εὔιε Hermann : προβάκχηιε LP δαίμων *l* 415 βάκχαισιν L

ὁ δαίμων ὁ Διὸς παῖς [ἀντ.
χαίρει μὲν θαλίαισιν,
φιλεῖ δ᾽ ὀλβοδότειραν Εἰ-
ρήναν, κουροτρόφον θεάν.
ἴσαν δ᾽ ἔς τε τὸν ὄλβιον
τόν τε χείρονα δῶκ᾽ ἔχειν
οἴνου τέρψιν ἄλυπον·
μισεῖ δ᾽ ᾧ μὴ ταῦτα μέλει,
κατὰ φάος νύκτας τε φίλας
εὐαίωνα διαζῆν,
σοφὰν δ᾽ ἀπέχειν πραπίδα φρένα τε
περισσῶν παρὰ φωτῶν·
τὸ πλῆθος ὅτι
περ φαυλότερον ἐνόμισε χρῆ-
ταί τ᾽ ἐν τῷδε ἂν λεγοίμαν.

ΘΕΡΑΠΩΝ

Πενθεῦ, πάρεσμεν τήνδ᾽ ἄγραν ἠγρευκότες
ἐφ᾽ ἣν ἔπεμψας, οὐδ᾽ ἄκρανθ᾽ ὡρμήσαμεν.
ὁ θὴρ δ᾽ ὅδ᾽ ἡμῖν πρᾶος οὐδ᾽ ὑπέσπασεν
φυγῇ πόδ᾽, ἀλλ᾽ ἔδωκεν οὐκ ἄκων χέρας
οὐδ᾽ ὠχρός, οὐδ᾽ ἤλλαξεν οἰνωπὸν γένυν,
γελῶν δὲ καὶ δεῖν κἀπάγειν ἐφίετο
ἔμενέ τε, τοὐμὸν εὐπρεπὲς ποιούμενος.
κἀγὼ δι᾽ αἰδοῦς εἶπον· Ὦ ξέν᾽, οὐχ ἑκὼν
ἄγω σε, Πενθέως δ᾽ ὅς μ᾽ ἔπεμψ᾽ ἐπιστολαῖς.
ἃς δ᾽ αὖ σὺ βάκχας εἶρξας, ἃς συνήρπασας
κἄδησας ἐν δεσμοῖσι πανδήμου στέγης,
φροῦδαί γ᾽ ἐκεῖναι λελυμέναι πρὸς ὀργάδας
σκιρτῶσι Βρόμιον ἀνακαλούμεναι θεόν·
αὐτόματα δ᾽ αὐταῖς δεσμὰ διελύθη ποδῶν
κλῇδές τ᾽ ἀνῆκαν θύρετρ᾽ ἄνευ θνητῆς χερός.
πολλῶν δ᾽ ὅδ᾽ ἀνὴρ θαυμάτων ἥκει πλέως

419 εἰρήνην P 421 ἶσαν *l*: ἶσα LP 427 πραπίδα L: παρ᾽ ἀσπίδα P 431 τε τόδε τοι L 432 λεγοίμην ἄν P: λέγοιμ᾽ ἄν L 442 ἐγώ σε et ἔπεμψεν P 448 κλῃΐδ᾽ ἐστ᾽ L 449 ἀνὴρ LP

ἐς τάσδε Θήβας. Σοὶ δὲ τἄλλα χρὴ μέλειν.
Πε. μαίνεσθε χειρῶν τοῦδ᾽· ἐν ἄρκυσιν γὰρ ὢν
οὐκ ἔστιν οὕτως ὠκὺς ὥστε μ᾽ ἐκφυγεῖν.
ἀτὰρ τὸ μὲν σῶμ᾽ οὐκ ἄμορφος εἶ, ξένε,
ὡς ἐς γυναῖκας, ἐφ᾽ ὅπερ ἐς Θήβας πάρει·
πλόκαμός τε γάρ σου ταναός, οὐ πάλης ὕπο,
γένυν παρ᾽ αὐτὴν κεχυμένος, πόθου πλέως·
λευκὴν δὲ χροιὰν εἰς παρασκευὴν ἔχεις,
οὐχ ἡλίου βολαῖσιν, ἀλλ᾽ ὑπὸ σκιᾶς,
τὴν ᾿Αφροδίτην καλλονῇ θηρώμενος.
πρῶτον μὲν οὖν μοι λέξον ὅστις εἶ γένος.
Δι. οὐ κόμπος οὐδείς· ῥᾴδιον δ᾽ εἰπεῖν τόδε.
τὸν ἀνθεμώδη Τμῶλον οἶσθά που κλύων.
Πε. οἶδ᾽, ὃς τὸ Σάρδεων ἄστυ περιβάλλει κύκλῳ.
Δι. ἐντεῦθέν εἰμι, Λυδία δέ μοι πατρίς.
Πε. πόθεν δὲ τελετὰς τάσδ᾽ ἄγεις ἐς ῾Ελλάδα;
Δι. Διόνυσος αὐτός μ᾽ εἰσέβησ᾽, ὁ τοῦ Διός.
Πε. Ζεὺς δ᾽ ἔστ᾽ ἐκεῖ τις, ὃς νέους τίκτει θεούς;
Δι. οὔκ, ἀλλὰ Σεμέλην ἐνθάδ᾽ ἔζεύξεν γάμοις.
Πε. πότερα δὲ νύκτωρ σ᾽ ἢ κατ᾽ ὄμμ᾽ ἠνάγκασεν;
Δι. ὁρῶν ὁρῶντα, καὶ δίδωσιν ὄργια.
Πε. τὰ δ᾽ ὄργι᾽ ἐστὶ τίν᾽ ἰδέαν ἔχοντά σοι;
Δι. ἄρρητ᾽ ἀβακχεύτοισιν εἰδέναι βροτῶν.
Πε. ἔχει δ᾽ ὄνησιν τοῖσι θύουσιν τίνα;
Δι. οὐ θέμις ἀκοῦσαί σ᾽, ἔστι δ᾽ ἄξι᾽ εἰδέναι.
Πε. εὖ τοῦτ᾽ ἐκιβδήλευσας, ἵν᾽ ἀκοῦσαι θέλω.
Δι. ἀσέβειαν ἀσκοῦντ᾽ ὄργι᾽ ἐχθαίρει θεοῦ.
Πε. τὸν θεὸν ὁρᾶν γὰρ φῂς σαφῶς, ποῖός τις ἦν;
Δι. ὁποῖος ἤθελ᾽· οὐκ ἐγὼ ᾽τασσον τόδε.
Πε. τοῦτ᾽ αὖ παρωχέτευσας εὖ κοὐδὲν λέγων.
Δι. δόξει τις ἀμαθεῖ σοφὰ λέγων οὐκ εὖ φρονεῖν.
Πε. ἦλθες δὲ πρῶτα δεῦρ᾽ ἄγων τὸν δαίμονα;
Δι. πᾶς ἀναχορεύει βαρβάρων τάδ᾽ ὄργια.
Πε. φρονοῦσι γὰρ κάκιον ῾Ελλήνων πολύ.
Δι. τάδ᾽ εὖ γε μᾶλλον· οἱ νόμοι δὲ διάφοροι.
Πε. τὰ δ᾽ ἱερὰ νύκτωρ ἢ μεθ᾽ ἡμέραν τελεῖς;

466 εἰσέβησε Roux (εισ [pap.): εὐσέβησε LP 468 ἀλλὰ pap.: ἀλλ᾽ ὁ L: ἀλλ᾽ ὃς P Σεμέλην Pap.: Σεμέλης LP 469 σ᾽ P: om. L ὄμμ᾽ L: ὄμματ᾽ P 475 θέλω *l*: θέλων LP 476 ἀσκοῦντ᾽ ὄργι᾽ Musurus : ἀσκοῦνθ᾽ ὄργι᾽ LP 477 ὁρᾶν γὰρ Musgrave: γὰρ ὁρᾶν LP ἦν Musgrave: ἢ P: om. L: ὢν *l* 484 δὲ om. L

Δι. νύκτωρ τὰ πολλά· σεμνότητ᾽ ἔχει σκότος.
Πε. τοῦτ᾽ ἐς γυναῖκας δόλιόν ἐστι καὶ σαθρόν.
Δι. κἀν ἡμέρᾳ τό γ᾽ αἰσχρὸν ἐξεύροι τις ἄν.
Πε. δίκην σε δοῦναι δεῖ σοφισμάτων κακῶν.
Δι. σὲ δ᾽ ἀμαθίας γε κἀσεβοῦντ᾽ ἐς τὸν θεόν.
Πε. ὡς θρασὺς ὁ βάκχος κοὐκ ἀγύμναστος λόγων.
Δι. εἴφ᾽ ὅ τι παθεῖν δεῖ· τί με τὸ δεινὸν ἐργάσῃ;
Πε. πρῶτον μὲν ἁβρὸν βόστρυχον τεμῶ σέθεν.
Δι. ἱερὸς ὁ πλόκαμος· τῷ θεῷ δ᾽ αὐτὸν τρέφω.
Πε. ἔπειτα θύρσον τόνδε παράδος ἐκ χεροῖν.
Δι. αὐτός μ᾽ ἀφαιροῦ· τόνδε Διονύσου φορῶ.
Πε. εἱρκταῖσί τ᾽ ἔνδον σῶμα σὸν φυλάξομεν.
Δι. λύσει μ᾽ ὁ δαίμων αὐτός, ὅταν ἐγὼ θέλω.
Πε. ὅταν γε καλέσῃς αὐτὸν ἐν βάκχαις σταθείς.
Δι. καὶ νῦν ἃ πάσχω πλησίον παρὼν ὁρᾷ.
Πε. καὶ ποῦ ᾽στιν; οὐ γὰρ φανερὸς ὄμμασίν γ᾽ ἐμοῖς.
Δι. παρ᾽ ἐμοί· σὺ δ᾽ ἀσεβὴς αὐτὸς ὢν οὐδ᾽ εἰσορᾷς.
Πε. λάζυσθε· καταφρονεῖ με καὶ Θήβας ὅδε.
Δι. αὐδῶ με μὴ δεῖν σωφρονῶν οὐ σώφροσιν.
Πε. ἐγὼ δὲ δεῖν γε, κυριώτερος σέθεν.
Δι. οὐκ οἶσθ᾽ ὅ τι ζῇς, οὐθ᾽ ὃ δρᾷς, οὐθ᾽ ὅστις εἶ.
Πε. Πενθεύς, ᾽Αγαύης παῖς, πατρὸς δ᾽ ᾽Εχίονος.
Δι. ἐνδυστυχῆσαι τοὔνομ᾽ ἐπιτήδειος εἶ.
Πε. χώρει· καθείρξατ᾽ αὐτὸν ἱππικαῖς πέλας
φάτναισιν, ὡς ἂν σκότιον εἰσορᾷ κνέφας.
ἐκεῖ χόρευε· τάσδε δ᾽ ἃς ἄγων πάρει
κακῶν συνεργοὺς ἢ διεμπολήσομεν
ἢ χεῖρα δούπου τοῦδε καὶ βύρσης κτύπου
παύσας, ἐφ᾽ ἱστοῖς δμωίδας κεκτήσομαι.
Δι. στείχοιμ᾽ ἄν· ὅ τι γὰρ μὴ χρεών, οὔτοι χρεὼν
μέτεισι Διόνυσός σ᾽, ὃν οὐκ εἶναι λέγεις·
ἡμᾶς γὰρ ἀδικῶν κεῖνον εἰς δεσμοὺς ἄγεις.

490 ἀμαθίας ἀσεβοῦντ᾽ P 499 ὅτ᾽ ἂν L 501 ὄμμασι L 503 με καὶ Θήβας *l*, Pap. : μου καὶ Θήβης LP 506 ὃ δρᾷς Pap. : ὁρᾷς LP 513 κτύπους P 514 πάσας L 515 οὔτοι Porson: οὔτι L: οὔτε P

Χο. – ᾿Αχελῴου θύγατερ, [στρ.
πότνι᾿ εὐπάρθενε Δίρκα,
σὺ γὰρ ἐν σαῖς ποτε παγαῖς
τὸ Διὸς βρέφος ἔλαβες,
ὅτε μηρῷ πυρὸς ἐξ ἀ-
θανάτου Ζεὺς ὁ τεκὼν ἥρ-
πασέ νιν, τάδ᾿ ἀναβοάσας·
῎Ιθι, Διθύραμβ᾿, ἐμὰν ἄρ-
σενα τάνδε βᾶθι νηδύν·
ἀναφαίνω σε τόδ᾿, ὦ Βάκ-
χιε, Θήβαις ὀνομάζειν.
σὺ δέ μ᾿, ὦ μάκαιρα Δίρκα,
θιάσους ἔχουσαν ἐν σοί.
τί μ᾿ ἀναίνῃ; τί με φεύγεις;
ἔτι ναὶ τὰν βοτρυώδη
Διονύσου χάριν οἴνας,
ἔτι σοι τοῦ Βρομίου μελήσει.

\- [οἵαν οἵαν ὀργὰν] [ἀντ.
ἀναφαίνει χθόνιον
γένος ἐκφύς τε δράκοντός
ποτε Πενθεύς, ὃν ᾿Εχίων
ἐφύτευσε χθόνιος,
ἀγριωπὸν τέρας, οὐ φῶ-
τα βρότειον, φόνιον δ᾿ ὥσ-
τε γίγαντ᾿ ἀντίπαλον θεοῖς·
ὃς ἔμ᾿ ἐν βρόχοισι τὰν τοῦ
Βρομίου τάχα ξυνάψει,
τὸν ἐμὸν δ᾿ ἐντὸς ἔχει δώ-
ματος ἤδη θιασώταν
σκοτίαις κρυπτὸν ἐν εἱρκταῖς.
ἐσορᾷς τάδ᾿, ὦ Διὸς παῖ
Διόνυσε, σοὺς προφήτας

523 μηρώ P 524 Ζεύς om. L 525 τάδ᾿ ἀναβοάσας om. L 526 ἴθι Hermann: ἴθ᾿ ὦ LP 528 ἀναφαίνω Hermann: ἀναφανῶ LP 537 secl . Bothe 544 θεοῖς om. L 545 ἔμ᾿ ἐν Dobree: με LP 546 ξυνάψει Barnes : συνάψει LP 547 δ᾿ erasum in L 551 σάς P

μόλε, χρυσῶπα τινάσσων
ἀνὰ θύρσον κατ᾽ Ὄλυμπον,
φονίου δ᾽ ἀνδρὸς ὕβριν κατάσχες.

- πόθι Νύσας ἄρα τᾶς θη- [ἐπῳδ.
θιάσους, ὦ Διόνυσ᾽, ἢ
κορυφαῖς Κωρυκίαις;
τάχα δ᾽ ἐν ταῖς πολυδένδρεσ-
σιν Ὀλύμπου θαλάμοις, ἔν-
θα ποτ᾽ Ὀρφεὺς κιθαρίζων
σύναγεν δένδρεα μούσαις,
σύναγεν θῆρας ἀγρώτας.
μάκαρ ὦ Πιερία,
σέβεταί σ᾽ Εὔιος, ἥξει
τε χορεύσων ἅμα βακχεύ-
μασι, τόν τ᾽ ὠκυρόαν
διαβὰς Ἀξιὸν εἱλισ-
σομένας μαινάδας ἄξει,
Λυδίαν τε, τὸν εὐδαιμονίας
βροτοῖς ὀλβοδόταν,
πατέρα τε τὸν ἔκλυον
εὔιππον χώραν ὕδασιν
καλλίστοισι λιπαίνειν.

Δι. ἰώ,
κλύετ᾽ ἐμᾶς κλύετ᾽ αὐδᾶς,
ἰὼ βάκχαι, ἰὼ βάκχαι.
Χο. – τίς ὅδε, τίς πόθεν ὁ κέλαδος
ἀνά μ᾽ ἐκάλεσεν Εὐίου;

552 om. L; add. *l* 554 ἀνα P 556 Νύσας Elmsley : Νύσης LP 557 θυρσοφορεῖς P: θυρσοφοραῖς scr. ει super αῖ L: θυρσοφορᾶισιν *l* 558 Διόνυσ ᾽ ἢ Musurus : Διόνυσε ἢ LP 559 κορυφὲς P 560 πολυδένδρεσσιν *l* : πολυδένδρεσιν L : πολυδένδραισιν P 563 σύναγε LP 564 θῆρας Musurus· θήρας LP 565 μάκαρ Hermann : μάκαιρ᾽ LP 567 βακχεύμαισιν P et primitus L 568 ὦ κῦρίαν P 569 ἄξιον P 570 εἱλισσομένας Heath · εἱλισσομένας τε L · εἱλησσομένας τε P 571 τὸν τᾶς L · τὸν τὰς P 574 ὕδασι LP

Δι. ἰὼ ἰώ, πάλιν αὐδῶ,
ὁ Σεμέλας, ὁ Διὸς παῖς.
Χο. – ἰὼ ἰὼ δέσποτα δέσποτα,
μόλε νυν ἡμέτερον ἐς
θίασον, ὦ Βρόμιε Βρόμιε.
πέδον χθονός· Ἔννοσι πότνια.
– ἆ ἆ,
τάχα τὰ Πενθέως μέλαθρα διατι-
νάξεται πεσήμασιν.
– ὁ Διόνυσος ἀνὰ μέλαθρα·
σέβετέ νιν.
ʽ ἡμιχ. σέβομεν ὤ
– ἴδετε τὰ λάινα κίοσιν ἔμβολα
διάδρομα τάδε; Βρόμιος <ὅδ᾽ > ἀλα-
λάζεται στέγας ἔσω.
ἅπτε κεραύνιον αἴθοπα λαμπάδα·
σύμφλεγε σύμφλεγε δώματα Πενθέος.

ἆ ἆ,
πῦρ οὐ λεύσσεις, οὐδ᾽ αὐγάζῃ,
Σεμέλας ἱερὸν ἀμφὶ τάφον, ἅν
ποτε κεραυνόβολος ἔλιπε φλόγα
Δίου βροντᾶς;
δίκετε πεδόσε τρομερὰ σώματα
δίκετε, μαινάδες· ὁ γὰρ ἄναξ
ἄνω κάτω τιθεὶς ἔπεισι
μέλαθρα τάδε Διὸς γόνος.

583 νῦν ΛΠ 585 πέδον an πέδου habeant LP incertum Ἔννοσι Murray, Dodds : ἔνοσι LP 588 διατινάζεται P fortasse primitus L 590 ἡμιχ. σέβομεν LP: Διον. σέβετε *l* 591 ἴδετε L : ἴδετε τὰ P κίοσιν om. P 592 Χο. Βρόμιος L ὅδ᾽ add. Bruhn ἀλαλάξεται L 595 Πενθέως P

Δι. βάρβαροι γυναῖκες, οὕτως ἐκπεπληγμέναι φόβῳ
πρὸς πέδῳ πεπτώκατ'; ᾔσθησθ', ὡς ἔοικε, Βακχίου
διατινάξαντος δῶμα Πενθέως· ἀλλ' ἐξανίστατε
σῶμα καὶ θαρσεῖτε σάρκας ἐξαμείψασαι τρόμον.
Χο. ὦ φάος μέγιστον ἡμῖν εὐίου βακχεύματος,
ὡς ἐσεῖδον ἀσμένη σε, μονάδ' ἔχουσ' ἐρημίαν.
Δι. εἰς ἀθυμίαν ἀφίκεσθ', ἡνίκ' εἰσεπεμπόμην,
Πενθέως ὡς ἐς σκοτεινὰς ὁρκάνας πεσούμενος;
Χο. πῶς γὰρ οὔ; τίς μοι φύλαξ ἦν, εἰ σὺ συμφορᾶς τύχοις;
ἀλλὰ πῶς ἠλευθερώθης ἀνδρὸς ἀνοσίου τυχών;
Δι. αὐτὸς ἐξέσῳσ' ἐμαυτὸν ῥᾳδίως ἄνευ πόνου.
Χο. οὐδέ σου συνῆψε χεῖρα δεσμίοισιν ἐν βρόχοις;
Δι. ταῦτα καὶ καθύβρισ' αὐτόν, ὅτι με δεσμεύειν δοκῶν
οὔτ' ἔθιγεν οὔθ' ἥψαθ' ἡμῶν, ἐλπίσιν δ' ἐβόσκετο.
πρὸς φάτναις δὲ ταῦρον εὑρών, οὗ καθεῖρξ' ἡμᾶς ἄγων,
τῷδε περὶ βρόχους ἔβαλλε γόνασι καὶ χηλαῖς ποδῶν,
θυμὸν ἐκπνέων, ἱδρῶτα σώματος στάζων ἄπο,
χείλεσιν διδοὺς ὀδόντας· πλησίον δ' ἐγὼ παρὼν
ἥσυχος θάσσων ἔλευσσον. ἐν δὲ τῷδε τῷ χρόνῳ
ἀνετίναξ' ἐλθὼν ὁ Βάκχος δῶμα καὶ μητρὸς τάφῳ
πῦρ ἀνῆψ'· ὃ δ' ὡς ἐσεῖδε, δώματ' αἴθεσθαι δοκῶν,
ᾖσσ' ἐκεῖσε κᾆτ' ἐκεῖσε, δμωσὶν Ἀχελῷον φέρειν
ἐννέπων, ἅπας δ' ἐν ἔργῳ δοῦλος ἦν, μάτην πονῶν.
διαμεθεὶς δὲ τόνδε μόχθον, ὡς ἐμοῦ πεφευγότος,
ἵεται ξίφος κελαινὸν ἁρπάσας δόμων ἔσω.
κᾆθ' ὁ Βρόμιος, ὡς ἔμοιγε φαίνεται, δόξαν λέγω,
φῶς ἐποίησεν κατ' αὐλήν· ὃ δ' ἐπὶ τοὖθ' ὡρμημένος
ᾖσσε κἀκέντει φαεννὸν <αἰθέρ'>, ὡς σφάζων ἐμέ.
πρὸς δὲ τοῖσδ' αὐτῷ τάδ' ἄλλα Βάκχιος λυμαίνεται·
δώματ' ἔρρηξεν· χαμᾶζε συντεθράνωται δ' ἅπαν
πικροτάτους ἰδόντι δεσμοὺς τοὺς ἐμούς· κόπου δ' ὕπο
διαμεθεὶς ξίφος παρεῖται· πρὸς θεὸν γὰρ ὢν ἀνὴρ

605 πεπτώκατ'; ᾔσθησθ' Canter : πεπτώκαθ' ἤσθησθ' P et 619 ἔβαλε P 611 ὁρκάνας cum glossa (φυλακάς) et scholia (ὁρκάνη κυρίως ἡ ἀγρευτική λίνος) L 612 μου L τύχας P 613 ἐλευθερώθης P

ἐς μάχην ἐλθεῖν ἐτόλμησ᾽. ἥσυχος δ᾽ ἐκβὰς ἐγὼ
δωμάτων ἥκω πρὸς ὑμᾶς, Πενθέως οὐ φροντίσας.
ὡς δέ μοι δοκεῖ–ψοφεῖ γοῦν ἀρβύλη δόμων ἔσω–
ἐς προνώπι᾽ αὐτίχ᾽ ἥξει. τί ποτ᾽ ἄρ᾽ ἐκ τούτων ἐρεῖ;
ῥᾳδίως γὰρ αὐτὸν οἴσω, κἂν πνέων ἔλθῃ μέγα.
πρὸς σοφοῦ γὰρ ἀνδρὸς ἀσκεῖν σώφρον᾽ εὐοργησίαν.

Πε. πέπονθα δεινά· διαπέφευγέ μ᾽ ὁ ξένος,
ὃς ἄρτι δεσμοῖς ἦν κατηναγκασμένος.
ἔα ἔα·
ὅδ᾽ ἐστὶν ἀνήρ· τί τάδε; πῶς προνώπιος
φαίνῃ πρὸς οἴκοις τοῖς ἐμοῖς, ἔξω βεβώς;

Δι. στῆσον πόδ᾽, ὀργῇ δ᾽ ὑπόθες ἥσυχον πόδα.

Πε. πόθεν σὺ δεσμὰ διαφυγὼν ἔξω περᾷς;

Δι. οὐκ εἶπον–ἢ οὐκ ἤκουσας–ὅτι λύσει μέ τις;

Πε. τίς; τοὺς λόγους γὰρ ἐσφέρεις καινοὺς ἀεί.

Δι. ὃς τὴν πολύβοτρυν ἄμπελον φύει βροτοῖς,
ὠνείδισας δὴ τοῦτο Διονύσῳ καλόν.

Πε. κλῄειν κελεύω πάντα πύργον ἐν κύκλῳ.

Δι. τί δ᾽; οὐχ ὑπερβαίνουσι καὶ τείχη θεοί;

Πε. σοφὸς σοφὸς σύ, πλὴν ἃ δεῖ σ᾽ εἶναι σοφόν.

Δι. ἃ δεῖ μάλιστα, ταῦτ᾽ ἔγωγ᾽ ἔφυν σοφός.
κείνου δ᾽ ἀκούσας πρῶτα τοὺς λόγους μάθε,
ὃς ἐξ ὄρους πάρεστιν ἀγγελῶν τί σοι·
ἡμεῖς δέ σοι μενοῦμεν, οὐ φευξούμεθα.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Πενθεῦ κρατύνων τῆσδε Θηβαίας χθονός,
ἥκω Κιθαιρῶν᾽ ἐκλιπών, ἵν᾽ οὔποτε
λευκῆς χιόνος ἀνεῖσαν εὐαγεῖς βολαί.

Πε. ἥκεις δ᾽ ὁποίαν προστιθεὶς σπουδὴν λόγου;

Αγ. βάκχας ποτνιάδας εἰσιδών, αἳ τῆσδε γῆς
οἴστροισι λευκὸν κῶλον ἐξηκόντισαν,
ἥκω φράσαι σοὶ καὶ πόλει χρῄζων, ἄναξ,
ὡς δεινὰ δρῶσι θαυμάτων τε κρείσσονα.
θέλω δ᾽ ἀκοῦσαι, πότερά σοι παρρησίᾳ

636 ἐτόλμησε L ἐκβὰς ἐγὼ Heinisch: ἐκ βάκχας ἄγων LP 639 ἄρ᾽ LP 641 ἀσκεῖν L: ἀρκεῖ P εὐοργησία L 645 ἀνήρ LP 649 ἢ om. P 653 notam ante 653 om. L: 653 - 656 notas inversas habet P, tum 657 Baccho tribuit 653 κλῄειν Elmsley : κλείειν *l* κλύειν LP

φράσω τὰ κεῖθεν ἢ λόγον στειλώμεθα·
τὸ γὰρ τάχος σου τῶν φρενῶν δέδοικ', ἄναξ,
καὶ τοὐξύθυμον καὶ τὸ βασιλικὸν λίαν.
Πε. λέγ', ὡς ἀθῷος ἐξ ἐμοῦ πάντως ἔσῃ.
τοῖς γὰρ δικαίοις οὐχὶ θυμοῦσθαι χρεών.
ὅσῳ δ' ἂν εἴπῃς δεινότερα βακχῶν πέρι,
τοσῷδε μᾶλλον τὸν ὑποθέντα τὰς τέχνας
γυναιξὶ τόνδε τῇ δίκῃ προσθήσομεν.
Αγ. ἀγελαῖα μὲν βοσκήματ' ἄρτι πρὸς λέπας
μόσχων ὑπεξήκριζον, ἡνίχ' ἥλιος
ἀκτῖνας ἐξίησι θερμαίνων χθόνα.
ὁρῶ δὲ θιάσους τρεῖς γυναικείων χορῶν,
ὧν ἦρχ' ἑνὸς μὲν Αὐτονόη, τοῦ δευτέρου
μήτηρ 'Αγαύη σή, τρίτου δ' 'Ινὼ χοροῦ.
ηὗδον δὲ πᾶσαι σώμασιν παρειμέναι,
αἳ μὲν πρὸς ἐλάτης νῶτ' ἐρείσασαι φόβην,
αἳ δ' ἐν δρυὸς φύλλοισι πρὸς πέδῳ κάρα
εἰκῇ βαλοῦσαι σωφρόνως, οὐχ ὡς σὺ φῂς
ᾠνωμένας κρατῆρι καὶ λωτοῦ ψόφῳ
θηρᾶν καθ' ὕλην Κύπριν ἠρημωμένας.
ἡ σὴ δὲ μήτηρ ὠλόλυξεν ἐν μέσαις
σταθεῖσα βάκχαις, ἐξ ὕπνου κινεῖν δέμας,
μυκήμαθ' ὡς ἤκουσε κεροφόρων βοῶν.
αἳ δ' ἀποβαλοῦσαι θαλερὸν ὀμμάτων ὕπνον
ἀνῇξαν ὀρθαί, θαῦμ' ἰδεῖν εὐκοσμίας,
νέαι παλαιαὶ παρθένοι τ' ἔτ' ἄζυγες.
καὶ πρῶτα μὲν καθεῖσαν εἰς ὤμους κόμας
νεβρίδας τ' ἀνεστείλανθ' ὅσαισιν ἁμμάτων
σύνδεσμ' ἐλέλυτο, καὶ καταστίκτους δορὰς

669 τὰ κεῖθεν Reiske : τἀκεῖθεν LP 675 τὰς om. P 680 γυναικίων P 681 τοῦ Scaliger: τοῦ δὲ LP 682 τρίτου L, Musurus: τρίτη P 683 ηὗδον Elmsley : εὗδον LP 684 νῶτον primitus L 687 οἰνωμένας LP: corr. Elmsley ψήφῳ P: corr. *p* 694 τ' ἔτ' ἄζυγες ex *Chr. Pat.* 1834 Musgrave: τε κἄζυγες LP 696 ὀμμάτων P

ὄφεσι κατεζώσαντο λιχμῶσιν γένυν.
αἳ δ' ἀγκάλαισι δορκάδ' ἢ σκύμνους λύκων
ἀγρίους ἔχουσαι λευκὸν ἐδίδοσαν γάλα,
ὅσαις νεοτόκοις μαστὸς ἦν σπαργῶν ἔτι
βρέφη λιπούσαις· ἐπὶ δ' ἔθεντο κισσίνους
στεφάνους δρυός τε μίλακός τ' ἀνθεσφόρου.
θύρσον δέ τις λαβοῦσ' ἔπαισεν ἐς πέτραν,
ὅθεν δροσώδης ὕδατος ἐκπηδᾷ νοτίς·
ἄλλη δὲ νάρθηκ' ἐς πέδον καθῆκε γῆς,
καὶ τῇδε κρήνην ἐξανῆκ' οἴνου θεός·
ὅσαις δὲ λευκοῦ πώματος πόθος παρῆν,
ἄκροισι δακτύλοισι διαμῶσαι χθόνα
γάλακτος ἑσμοὺς εἶχον· ἐκ δὲ κισσίνων
θύρσων γλυκεῖαι μέλιτος ἔσταζον ῥοαί.
Ὥστ', εἰ παρῆσθα, τὸν θεὸν τὸν νῦν ψέγεις
εὐχαῖσιν ἂν μετῆλθες εἰσιδὼν τάδε.
ξυνήλθομεν δὲ βουκόλοι καὶ ποιμένες,
καινῶν λόγων δώσοντες ἀλλήλοις ἔριν
ὡς δεινὰ δρῶσι θαυμάτων τ' ἐπάξια·
καί τις πλάνης κατ' ἄστυ καὶ τρίβων λόγων
ἔλεξεν εἰς ἅπαντας· Ὦ σεμνὰς πλάκας
ναίοντες ὀρέων, θέλετε θηρασώμεθα
Πενθέως Ἀγαύην μητέρ' ἐκ βακχευμάτων
χάριν τ' ἄνακτι θῶμεν; εὖ δ' ἡμῖν λέγειν
ἔδοξε, θάμνων δ' ἐλλοχίζομεν φόβαις
κρύψαντες αὑτούς· αἳ δὲ τὴν τεταγμένην
ὥραν ἐκίνουν θύρσον ἐς βακχεύματα,
Ἴακχον ἀθρόῳ στόματι τὸν Διὸς γόνον
Βρόμιον καλοῦσαι· πᾶν δὲ συνεβάκχευ' ὄρος
καὶ θῆρες, οὐδὲν δ' ἦν ἀκίνητον δρόμῳ.

698 λιχμῶσιν Heath: λιχμῶσαν LP γέναν P 701 μαζὸς LP: corr. Brunck σπαρτῶν P 703 ἀνθεσφόρου Hervagiana prima: ἀνθεσφόρους LP 704 λαβοῦσα L 710 ἐσμοὺς LP 722 ἐλοχίζομεν P 723 αὑτοὺς L*p*: αὐτοὺς P 726 συνεβάκχευ' Porson (e *De Sublimitate* XV, 6 : συνεβάκχευεν) : συνεβάκχευσ'' LP

κυρεῖ δ᾽ Ἀγαύη πλησίον θρῴσκουσά μου·
κἀγὼ 'ξεπήδησ᾽ ὡς συναρπάσαι θέλων,
λόχμην κενώσας ἔνθ᾽ ἐκρυπτόμεν δέμας.
ἡ δ᾽ ἀνεβόησεν· Ὦ δρομάδες ἐμαὶ κύνες,
θηρώμεθ᾽ ἀνδρῶν τῶνδ᾽ ὕπ᾽· ἀλλ᾽ ἕπεσθέ μοι,
ἕπεσθε θύρσοις διὰ χερῶν ὡπλισμέναι.
ἡμεῖς μὲν οὖν φεύγοντες ἐξηλύξαμεν
βακχῶν σπαραγμόν, αἳ δὲ νεμομέναις χλόην

μόσχοις ἐπῆλθον χειρὸς ἀσιδήρου μέτα.
καὶ τὴν μὲν ἂν προσεῖδες εὔθηλον πόριν
μυκωμένην ἔχουσαν ἐν χεροῖν δίχα,
ἄλλαι δὲ δαμάλας διεφόρουν σπαράγμασιν.
εἶδες δ᾽ ἂν ἢ πλεύρ᾽ ἢ δίχηλον ἔμβασιν
ῥιπτόμεν᾽ ἄνω τε καὶ κάτω· κρεμαστὰ δὲ
ἔσταζ᾽ ὑπ᾽ ἐλάταις ἀναπεφυρμέν᾽ αἵματι.
ταῦροι δ᾽ ὑβρισταὶ κἀς κέρας θυμούμενοι
τὸ πρόσθεν ἐσφάλλοντο πρὸς γαῖαν δέμας,
μυριάσι χειρῶν ἀγόμενοι νεανίδων.
θᾶσσον δὲ διεφοροῦντο σαρκὸς ἐνδυτὰ
ἢ σὲ ξυνάψαι βλέφαρα βασιλείοις κόραις.
χωροῦσι δ᾽ ὥστ᾽ ὄρνιθες ἀρθεῖσαι δρόμῳ
πεδίων ὑποτάσεις, αἳ παρ᾽ Ἀσωποῦ ῥοαῖς
εὔκαρπον ἐκβάλλουσι Θηβαίων στάχυν·
Ὑσιάς τ᾽ Ἐρυθράς θ᾽, αἳ Κιθαιρῶνος λέπας
νέρθεν κατῳκήκασιν, ὥστε πολέμιοι,
ἐπεσπεσοῦσαι πάντ᾽ ἄνω τε καὶ κάτω
διέφερον· ἥρπαζον μὲν ἐκ δόμων τέκνα·
ὁπόσα δ᾽ ἐπ᾽ ὤμοις ἔθεσαν, οὐ δεσμῶν ὕπο
προσείχετ᾽ οὐδ᾽ ἔπιπτεν ἐς μέλαν πέδον.
οὐ χαλκός, οὐ σίδηρος· ἐπὶ δὲ βοστρύχοις
πῦρ ἔφερον, οὐδ᾽ ἔκαιεθ᾽. οἳ δ᾽ ὀργῆς ὕπο
ἐς ὅπλ᾽ ἐχώρουν φερόμενοι βακχῶν ὕπο·
οὗπερ τὸ δεινὸν ἦν θέαμ᾽ ἰδεῖν, ἄναξ.

728 κύρει LP: corr. *p*730 ἐνδ᾽ P 732 ὕπ᾽ *lp*: ὑπ᾽ LP 735 σπαραγμῶν L νεμόμεναι P 737 πόλιν P: corr. *p* 738 δίχα Reiske: δίκα LP 740 πλεύρ᾽ Barnes: πλευρὰν LP 743 κεἰς LP 746 ἔνδυτα LP 747 σὺ P 749 αἰσωποῦ P 750 Θηβαῖον P 751 ὑσίας LP ἐρυθρᾶς L*p* θ᾽ om. P 758 οἱ *p*: ἡ P

τοῖς μὲν γὰρ οὐχ ᾕμασσε λογχωτὸν βέλος,
κεῖναι δὲ θύρσους ἐξανιεῖσαι χερῶν
ἐτραυμάτιζον κἀπενώτιζον φυγῇ
γυναῖκες ἄνδρας, οὐκ ἄνευ θεῶν τινος.
πάλιν δ' ἐχώρουν ὅθεν ἐκίνησαν πόδα,
κρήνας ἐπ' αὐτὰς ἃς ἀνῆκ' αὐταῖς θεός.
νίψαντο δ' αἷμα, σταγόνα δ' ἐκ παρηίδων
γλώσσῃ δράκοντες ἐξεφαίδρυνον χροός.
   τὸν δαίμον' οὖν τόνδ' ὅστις ἔστ', ὦ δέσποτα,
δέχου πόλει τῇδ'· ὡς τά τ' ἄλλ' ἐστὶν μέγας,
κἀκεῖνό φασιν αὐτόν, ὡς ἐγὼ κλύω,
τὴν παυσίλυπον ἄμπελον δοῦναι βροτοῖς.
οἴνου δὲ μηκέτ' ὄντος οὐκ ἔστιν Κύπρις
οὐδ' ἄλλο τερπνὸν οὐδὲν ἀνθρώποις ἔτι.
Χο. ταρβῶ μὲν εἰπεῖν τοὺς λόγους ἐλευθέρους
πρὸς τὸν τύραννον, ἀλλ' ὅμως εἰρήσεται·
Διόνυσος ἥσσων οὐδενὸς θεῶν ἔφυ.
Πε. ἤδη τόδ' ἐγγὺς ὥστε πῦρ ἐφάπτεται
ὕβρισμα βακχῶν, ψόγος ἐς Ἕλληνας μέγας.
ἀλλ' οὐκ ὀκνεῖν δεῖ· στεῖχ' ἐπ' Ἠλέκτρας ἰὼν
πύλας· κέλευε πάντας ἀσπιδηφόρους
ἵππων τ' ἀπαντᾶν ταχυπόδων ἐπεμβάτας
πέλτας θ' ὅσοι πάλλουσι καὶ τόξων χερὶ
ψάλλουσι νευράς, ὡς ἐπιστρατεύσομεν
βάκχαισιν· οὐ γὰρ ἀλλ' ὑπερβάλλει τάδε,
εἰ πρὸς γυναικῶν πεισόμεσθ' ἃ πάσχομεν.
Δι. πείθῃ μὲν οὐδέν, τῶν ἐμῶν λόγων κλύων,
Πενθεῦ· κακῶς δὲ πρὸς σέθεν πάσχων ὅμως
οὔ φημι χρῆναί σ' ὅπλ' ἐπαίρεσθαι θεῷ,
ἀλλ' ἡσυχάζειν· Βρόμιος οὐκ ἀνέξεται
κινοῦντι βάκχας εὐίων ὀρῶν ἄπο...

761 τοῖς Stephanus: τᾶς P 764 γυναῖκες Musurus : γυναῖκας P 768 δράκοντες Reiske: δράκοντος P ἐξεφεδρύνον P: corr. p. 776 πρός (e Chr. Pat. 2222 et 2224) Wecklein : εἰς P 784 ἐπιστρατεύσωμεν P: corr. p 786 πεισόμεθ' P: corr. p 787 - 842 quae Dionysi sunt Nuntio tribuit P: corr. Tyrwhitt 791 ὁρῶν P

Πε. οὐ μὴ φρενώσεις μ᾽, ἀλλὰ δέσμιος φυγὼν
σῴσῃ τόδ᾽; ἢ σοὶ πάλιν ἀναστρέψω δίκην;
Δι. θύοιμ᾽ ἂν αὐτῷ μᾶλλον ἢ θυμούμενος
πρὸς κέντρα λακτίζοιμι θνητὸς ὢν θεῷ.
Πε. θύσω, φόνον γε θῆλυν, ὥσπερ ἄξιαι,
πολὺν ταράξας ἐν Κιθαιρῶνος πτυχαῖς.
Δι. φευξεῖσθε πάντες· καὶ τόδ᾽ αἰσχρόν, ἀσπίδας
θύρσοισι βακχῶν ἐκτρέπειν χαλκηλάτους
Πε. ἀπόρῳ γε τῷδε συμπεπλέγμεθα ξένῳ,
ὃς οὔτε πάσχων οὔτε δρῶν σιγήσεται.
Δι. ὦ τᾶν, ἔτ᾽ ἔστιν εὖ καταστῆσαι τάδε.
Πε. τί δρῶντα; δουλεύοντα δουλείαις ἐμαῖς;
Δι. ἐγὼ γυναῖκας δεῦρ᾽ ὅπλων ἄξω δίχα.
Πε. οἴμοι· τόδ᾽ ἤδη δόλιον ἔς με μηχανᾷ.
Δι. ποῖόν τι, σῷσαί σ᾽ εἰ θέλω τέχναις ἐμαῖς;
Πε. ξυνέθεσθε κοινῇ τάδ᾽, ἵνα βακχεύητ᾽ ἀεί.
Δι. καὶ μὴν ξυνεθέμην–τοῦτό γ᾽ ἔστι–τῷ θεῷ.
Πε. ἐκφέρετέ μοι δεῦρ᾽ ὅπλα, σὺ δὲ παῦσαι λέγων.
Δι. ἆ.
Πε. μάλιστα, μυρίον γε δοὺς χρυσοῦ σταθμόν.
Δι. τί δ᾽ εἰς ἔρωτα τοῦδε πέπτωκας μέγαν;
Πε. λυπρῶς νιν εἰσίδοιμ᾽ ἂν ἐξῳνωμένας.
Δι. ῞῞Ομως δ᾽ ἴδοις ἂν ἡδέως ἅ σοι πικρά;
Πε. σάφ᾽ ἴσθι, σιγῇ δ᾽ ὑπ᾽ ἐλάταις καθήμενος.
Δι. ἀλλ᾽ ἐξιχνεύσουσίν <σε>, κἂν ἔλθῃς λάθρᾳ.
Πε. ἀλλ᾽ ἐμφανῶς· καλῶς γὰρ ἐξεῖπας τάδε.
Δι. ἄγωμεν οὖν σε κἀπιχειρήσεις ὁδῷ;
Πε. ἄγ᾽ ὡς τάχιστα, τοῦ χρόνου δέ σ᾽ οὐ φθονῶ.
Δι. στεῖλαί νιν ἀμφὶ χρωτὶ βυσσίνους πέπλους.
Πε. τί δὴ τόδ᾽; ἐς γυναῖκας ἐξ ἀνδρὸς τελῶ;
Δι. μή σε κτάνωσιν, ἢν ἀνὴρ ὀφθῇς ἐκεῖ.
Πε. εὖ γ᾽ εἶπας αὖ τὸδ ᾽ · ὥς τις εἶ πάλαι σοφός.

797 πτύχαις P 798 sq. Pentheo continuat, 800 - 2 Nuntio trib. P: corr. Tyrwhitt 801 ὅς Musgrave: ὡς P 802 ὦ τᾶν Scaliger: ὅταν P 803 δουλίαις P: corr. *p* 806 σῷσαι P 808 μήν *p*: μὴ P 814 ἐξῳνωμένας Elmsley : ἐξοινωμένας P 817 ἐξιχνεύσουσίν Musgrave : ἐξιχνεύουσί P 818 ἔλθῃς Pierson : θέλῃς P 824 αὖ τὸδ ᾽ ὡς Wecklein : αὐτὸ καὶ P

Δι. Διόνυσος ἡμᾶς ἐξεμούσωσεν τάδε.
Πε. πῶς οὖν γένοιτ᾽ ἂν ἃ σύ με νουθετεῖς καλῶς;
Δι. ἐγὼ στελῶ σε δωμάτων ἔσω μολών.
Πε. τίνα στολήν; ἦ θῆλυν; ἀλλ᾽ αἰδώς μ᾽ ἔχει.
Δι. οὐκέτι θεατὴς μαινάδων πρόθυμος εἶ.
Πε. στολὴν δὲ τίνα φῂς ἀμφὶ χρῶτ᾽ ἐμὸν βαλεῖν;
Δι. κόμην μὲν ἐπὶ σῷ κρατὶ ταναὸν ἐκτενῶ.
Πε. τὸ δεύτερον δὲ σχῆμα τοῦ κόσμου τί μοι;
Δι. πέπλοι ποδήρεις· ἐπὶ κάρᾳ δ᾽ ἔσται μίτρα.
Πε. ἦ καί τι πρὸς τοῖσδ᾽ ἄλλο προσθήσεις ἐμοί;
Δι. θύρσον γε χειρὶ καὶ νεβροῦ στικτὸν δέρας.
Πε. οὐκ ἂν δυναίμην θῆλυν ἐνδῦναι στολήν.
Δι. ἀλλ᾽ αἷμα θήσεις συμβαλὼν βάκχαις μάχην.
Πε. ὀρθῶς· μολεῖν χρὴ πρῶτον εἰς κατασκοπήν.
Δι. σοφώτερον γοῦν ἢ κακοῖς θηρᾶν κακά.
Πε. καὶ πῶς δι᾽ ἄστεως εἶμι Καδμείους λαθών;
Δι. ὁδοὺς ἐρήμους ἴμεν· ἐγὼ δ᾽ ἡγήσομαι.
Πε. πᾶν κρεῖσσον ὥστε μὴ ᾽γγελᾶν βάκχας ἐμοί.
ἐλθόντ᾽ ἐς οἴκους . . . ἂν δοκῇ βουλεύσομαι.
Δι. ἔξεστι· πάντῃ τό γ᾽ ἐμὸν εὐπρεπὲς πάρα.
Πε. στείχοιμ᾽ ἄν· ἢ γὰρ ὅπλ᾽ ἔχων πορεύσομαι
ἢ τοῖσι σοῖσι πείσομαι βουλεύμασιν.
Δι. ἥξει δὲ βάκχας, οὗ θανὼν δώσει δίκην.
γυναῖκες, ἁνὴρ ἐς βόλον καθίσταται.
Διόνυσε, νῦν σὸν ἔργον· οὐ γὰρ εἶ πρόσω·
τεισώμεθ᾽ αὐτόν. πρῶτα δ᾽ ἔκστησον φρενῶν,
ἐνεὶς ἐλαφρὰν λύσσαν· ὡς φρονῶν μὲν εὖ
οὐ μὴ θελήσει θῆλυν ἐνδῦναι στολήν,
ἔξω δ᾽ ἐλαύνων τοῦ φρονεῖν ἐνδύσεται.
χρῄζω δέ νιν γέλωτα Θηβαίοις ὀφλεῖν
γυναικόμορφον ἀγόμενον δι᾽ ἄστεως
ἐκ τῶν ἀπειλῶν τῶν πρίν, αἶσι δεινὸς ἦν.
ἀλλ᾽ εἶμι κόσμον ὅνπερ εἰς Ἅιδου λαβὼν
ἄπεισι μητρὸς ἐκ χεροῖν κατασφαγείς,
Πενθεῖ προσάψων· γνώσεται δὲ τὸν Διὸς

829 μενάδων P 833 κάρᾳ Barnes : κάρα P 835 γε Hermann: τε P 838 ἐς hic P 840 καδμίους P: corr. *p* 842 ᾽γγελᾶν Pierson, Reiske: γελᾶν P 845 ἀγγ. praescr. P: corr. Heath 846 τοῖς σοῖσι πείθομαι P: corr. *p* 848 ἀνὴρ P 851 λίσσαν P: corr. *p* 854 ὄφλειν P 855 ἄστεος P 857 ἅδου P

Διόνυσον, ὃς πέφυκεν ἐν τέλει θεός,
δεινότατος, ἀνθρώποισι δ᾽ ἠπιώτατος.

Χο. – ἆρ᾽ ἐν παννυχίοις χοροῖς [στρ.
θήσω ποτὲ λευκὸν
πόδ᾽ ἀναβακχεύουσα, δέραν
εἰς αἰθέρα δροσερὸν ῥίπτουσ᾽,
ὡς νεβρὸς χλοεραῖς ἐμπαί-
ζουσα λείμακος ἡδοναῖς,
ἡνίκ᾽ ἂν φοβερὸν φύγῃ
θήραμ᾽ ἔξω φυλακᾶς
εὐπλέκτων ὑπὲρ ἀρκύων,
θωΰσσων δὲ κυναγέτας
συντείνῃ δρόμημα κυνῶν·
μόχθοις τ᾽ ὠκυδρόμοις τ᾽ ἀέλ-
λαις θρῴσκει πεδίον
παραποτάμιον, ἡδομένα
βροτῶν ἐρημίαις σκιαρο-
κόμοιό τ᾽ ἔρνεσιν ὕλας.

– τί τὸ σοφόν; ἢ τί τὸ κάλλιον
παρὰ θεῶν γέρας ἐν βροτοῖς
ἢ χεῖρ᾽ ὑπὲρ κορυφᾶς
τῶν ἐχθρῶν κρείσσω κατέχειν;
ὅ τι καλὸν φίλον ἀεί.

862 πανυχίοισι P: corr. Musgrave 864 δέρην P 867 ἐμπέζουσα P: corr. *p* 868 φοβερὰν P: corr. Musurus 872 δρόμημα P 873 μόχθροις primitus P 874 παρὰ ποτάμιον P 875 σκιαροκόμοιό τ᾽ ἔρνεσιν Nauck : σκιαροκόμου θ᾽ ἔρνεσιν P 880 κρέσω P

– ὁρμᾶται μόλις, ἀλλ᾽ ὅμως [ἀντ.
πιστόν <τι> τὸ θεῖον
σθένος· ἀπευθύνει δὲ βροτῶν
τούς τ᾽ ἀγνωμοσύναν τιμῶν-
τας καὶ μὴ τὰ θεῶν αὔξον-
τας σὺν μαινομένᾳ δόξᾳ.
κρυπτεύουσι δὲ ποικίλως
δαρὸν χρόνου πόδα καὶ
θηρῶσιν τὸν ἄσεπτον. οὐ
γὰρ κρεῖσσόν ποτε τῶν νόμων
γιγνώσκειν χρὴ καὶ μελετᾶν.
κούφα γὰρ δαπάνα νομί-
ζειν ἰσχὺν τόδ᾽ ἔχειν,
ὅ τι ποτ᾽ ἄρα τὸ δαιμόνιον,
τό τ᾽ ἐν χρόνῳ μακρῷ νόμιμον
ἀεὶ φύσει τε πεφυκός.

– τί τὸ σοφόν; ἢ τί τὸ κάλλιον
παρὰ θεῶν γέρας ἐν βροτοῖς
ἢ χεῖρ᾽ ὑπὲρ κορυφᾶς
τῶν ἐχθρῶν κρείσσω κατέχειν;
ὅ τι καλὸν φίλον ἀεί.

– εὐδαίμων μὲν ὃς ἐκ θαλάσσας [ἐπῳδ.

ἔφυγε χεῖμα, λιμένα δ᾽ ἔκιχεν·
εὐδαίμων δ᾽ ὃς ὕπερθε μόχθων
ἐγένεθ᾽· ἑτέρᾳ δ᾽ ἕτερος ἕτερον
ὄλβῳ καὶ δυνάμει παρῆλθεν.
μυρίαι δ᾽ ἔτι μυρίοις
εἰσὶν ἐλπίδες· αἳ μὲν
τελευτῶσιν ἐν ὄλβῳ
βροτοῖς, αἳ δ᾽ ἀπέβησαν·
τὸ δὲ κατ᾽ ἦμαρ ὅτῳ βίοτος

883 τι add. Nauck 887 συμμαινομένᾳ ex σημαινομένᾳ factum in P 890 θηρῶσι P 892 καὶ καὶ P 894 τόδ᾽ Heath: τ᾽ P 902 θαλάσσης P corr. Tyrwhitt ὧν *p*: ὃν P 926 μητρός γ᾽ *p*: μητρὸς P 929 καθήρμοσα *p*: καθώρμισα P 905 ἑτέρα (i. e. ἑτέρᾳ) P 907 δ᾽ ἔτι μυρίοις Hartung: μυρίοισιν ἔτ᾽ P

Δι. σὲ τὸν πρόθυμον ὄνθ᾽ ἃ μὴ χρεὼν ὁρᾶν
σπένδοντά τ᾽ ἀσπούδαστα, Πενθέα λέγω,
ἔξιθι πάροιθε δωμάτων, ὄφθητί μοι,
σκευὴν γυναικὸς μαινάδος βάκχης ἔχων,
μητρός τε τῆς σῆς καὶ λόχου κατάσκοπος·
πρέπεις δὲ Κάδμου θυγατέρων μορφὴν μιᾷ.
Πε. καὶ μὴν ὁρᾶν μοι δύο μὲν ἡλίους δοκῶ,
δισσὰς δὲ Θήβας καὶ πόλισμ᾽ ἑπτάστομον·
καὶ ταῦρος ἡμῖν πρόσθεν ἡγεῖσθαι δοκεῖς
καὶ σῷ κέρατα κρατὶ προσπεφυκέναι.
ἀλλ᾽ ἦ ποτ᾽ ἦσθα θήρ; τεταύρωσαι γὰρ οὖν.
Δι. ὁ θεὸς ὁμαρτεῖ, πρόσθεν ὢν οὐκ εὐμενής,
ἔνσπονδος ἡμῖν· νῦν δ᾽ ὁρᾷς ἃ χρή σ᾽ ὁρᾶν.
Πε. τί φαίνομαι δῆτ᾽; οὐχὶ τὴν ᾽Ινοῦς στάσιν
ἢ τὴν ᾽Αγαύης ἑστάναι, μητρός γ᾽ ἐμῆς;
Δι. αὐτὰς ἐκείνας εἰσορᾶν δοκῶ σ᾽ ὁρῶν.
ἀλλ᾽ ἐξ ἕδρας σοι πλόκαμος ἐξέστηχ᾽ ὅδε,
οὐχ ὡς ἐγώ νιν ὑπὸ μίτρᾳ καθήρμοσα.
Πε. ἔνδον προσείων αὐτὸν ἀνασείων τ᾽ ἐγὼ
καὶ βακχιάζων ἐξ ἕδρας μεθώρμισα.
Δι. ἀλλ᾽ αὐτὸν ἡμεῖς, οἷς σε θεραπεύειν μέλει,
πάλιν καταστελοῦμεν· ἀλλ᾽ ὄρθου κάρα.
Πε. ἰδού, σὺ κόσμει· σοὶ γὰρ ἀνακείμεσθα δή.
Δι. ζῶναί τέ σοι χαλῶσι κοὐχ ἑξῆς πέπλων
στολίδες ὑπὸ σφυροῖσι τείνουσιν σέθεν.
Πε. κἀμοὶ δοκοῦσι παρά γε δεξιὸν πόδα·
τἀνθένδε δ᾽ ὀρθῶς παρὰ τένοντ᾽ ἔχει πέπλος.
Δι. ἦ πού με τῶν σῶν πρῶτον ἡγήσῃ φίλων,
ὅταν παρὰ λόγον σώφρονας βάκχας ἴδῃς.
Πε. πότερα δὲ θύρσον δεξιᾷ λαβὼν χερὶ
ἢ τῇδε, βάκχῃ μᾶλλον εἰκασθήσομαι;
Δι. ἐν δεξιᾷ χρὴ χἄμα δεξιῷ ποδὶ
αἴρειν νιν· αἰνῶ δ᾽ ὅτι μεθέστηκας φρενῶν.

917 μορφὴν Musgrave : μορφῇ P 920 ἡγεῖσθαι supra suppletum in P 923 notam Dionysi omisit, 924 praescr. P: 930, 931 in marg. postmodo additos habet P 932 μέλει *p*: μέλη P 940 παρὰ λόγον Musurus : παραλόγον P: παράλογον Porson 941 δεξιᾷ *p*: δεξιὸν ut vid. P 944 αἴρειν Musurus: αἴρει P

Πε. ἆρ᾽ ἂν δυναίμην τὰς Κιθαιρῶνος πτυχὰς
αὐταῖσι βάκχαις τοῖς ἐμοῖς ὤμοις φέρειν;
Δι. δύναι᾽ ἄν, εἰ βούλοιο· τὰς δὲ πρὶν φρένας
οὐκ εἶχες ὑγιεῖς, νῦν δ᾽ ἔχεις οἵας σε δεῖ.
Πε. μοχλοὺς φέρωμεν; ἢ χεροῖν ἀνασπάσω
κορυφαῖς ὑποβαλὼν ὦμον ἢ βραχίονα;
Δι. μὴ σύ γε τὰ Νυμφῶν διολέσῃς ἱδρύματα
καὶ Πανὸς ἕδρας ἔνθ᾽ ἔχει συρίγματα.
Πε. καλῶς ἔλεξας· οὐ σθένει νικητέον
γυναῖκας· ἐλάταισιν δ᾽ ἐμὸν κρύψω δέμας.
Δι. κρύψῃ σὺ κρύψιν ἥν σε κρυφθῆναι χρεών,
ἐλθόντα δόλιον μαινάδων κατάσκοπον.
Πε. καὶ μὴν δοκῶ σφᾶς ἐν λόχμαις ὄρνιθας ὣς
λέκτρων ἔχεσθαι φιλτάτοις ἐν ἕρκεσιν.
Δι. οὐκοῦν ἐπ᾽ αὐτὸ τοῦτ᾽ ἀποστέλλῃ φύλαξ·
λήψῃ δ᾽ ἴσως σφᾶς, ἢν σὺ μὴ ληφθῇς πάρος.
Πε. κόμιζε διὰ μέσης με Θηβαίας χθονός·
μόνος γὰρ αὐτῶν εἰμ᾽ ἀνὴρ τολμῶν τόδε.
Δι. μόνος σὺ πόλεως τῆσδ᾽ ὑπερκάμνεις, μόνος·
τοιγάρ σ᾽ ἀγῶνες ἀναμένουσιν οὓς ἐχρῆν.
ἕπου δέ· πομπὸς δ᾽ εἶμ᾽ ἐγὼ σωτήριος,
κεῖθεν δ᾽ ἀπάξει σ᾽ ἄλλος. Πε. ἡ τεκοῦσά γε.
Δι. ἐπίσημον ὄντα πᾶσιν. Πε. ἐπὶ τόδ᾽ ἔρχομαι.
Δι. φερόμενος ἥξεις . . . Πε. ἁβρότητ᾽ ἐμὴν λέγεις.
Δι. ἐν χερσὶ μητρός. Πε. καὶ τρυφᾶν μ᾽ ἀναγκάσεις.

Δι. τρυφάς γε τοιάσδε.
Πε. ἀξίων μὲν ἅπτομαι.
Δι. δεινὸς σὺ δεινὸς κἀπὶ δείν᾽ ἔρχῃ πάθη,
ὥστ᾽ οὐρανῷ στηρίζον εὑρήσεις κλέος.
ἔκτειν᾽, Ἀγαύη, χεῖρας αἵ θ᾽ ὁμόσποροι
Κάδμου θυγατέρες· τὸν νεανίαν ἄγω
τόνδ᾽ εἰς ἀγῶνα μέγαν, ὁ νικήσων δ᾽ ἐγὼ
καὶ Βρόμιος ἔσται. τἄλλα δ᾽ αὐτὸ σημανεῖ.

951 τὰ Stephanus: τᾶν P 952 Πανὸς Brodeau: καπνὸς P 953 καλῶν primitus P 954 ἐλάταισι δ᾽ P 955 κρυφῆναι P: corr. Musurus

Χο. – ἴτε θοαὶ Λύσσας κύνες ἴτ᾽ εἰς ὄρος, [στρ.
θίασον ἔνθ᾽ ἔχουσι Κάδμου κόραι,
ἀνοιστρήσατέ νιν
ἐπὶ τὸν ἐν γυναικομίμῳ στολᾷ
μαινάδων <τὸν> κατάσκοπον λυσσώδη.
Μάτηρ πρῶτά νιν λευρᾶς ἀπὸ πέτρας
ἢ σκόλοπος ὄψεται
δοκεύοντα, μαινάσιν δ᾽ ἀπύσει·
Τίς ὅδε Καδμείων
μαστὴρ ὀριδρόμων ἐς ὄρος ἐς ὄρος ἔμολ᾽
ἔμολεν, ὦ βάκχαι; τίς ἄρα νιν ἔτεκεν;
οὐ γὰρ ἐξ αἵματος
γυναικῶν ἔφυ, λεαίνας δέ τινος
ὅδ᾽ ἢ Γοργόνων Λιβυσσᾶν γένος.

– ἴτω δίκα φανερός, ἴτω ξιφηφόρος
φονεύουσα λαιμῶν διαμπὰξ
τὸν ἄθεον ἄνομον ἄδικον Ἐχίονος
γόνον γηγενῆ.

– ὃς ἀδίκῳ γνώμᾳ παρανόμῳ τ᾽ ὀργᾷ [ἀντ.
περὶ <σὰ> Βάκχι᾽, ὄργια ματρός τε σᾶς
μανείσᾳ πραπίδι
παρακόπῳ τε λήματι στέλλεται,
τὰν ἀνίκατον ὡς κρατήσων βίᾳ,
γνώμαν σωφρόνα. θάνατος ἀπροφάσι-
στος ἐς τὰ θεῶν ἔφυ·
βροτείως τ᾽ ἔχειν ἄλυπος βίος.
τὸ σοφὸν οὐ φθονῶ·
χαίρω θηρεύουσα τάδ᾽ ἕτερα μεγάλα,
φανερά, τῶν ἀεὶ ἐπὶ τὰ καλὰ· βίον
ἦμαρ ἐς νύκτα τ᾽ εὖ
ἄγοντ᾽ εὐσεβεῖν, τὰ δ᾽ ἔξω νόμιμα
δίκας ἐκβαλόντα τιμᾶν θεούς.

977 Λύσσας Elmsley : Λύσσης P 986 ὀριδρόμων Kirchoff : ὀριοδρόμων P ἔμολεν ἔμολεν ὦ P: corr. Elmsley εἰς…εἰς P 989 sq. ὅδ᾽ ante ἔφυ habet P : ante ἢ trai. Hermann 993 λαιμῶν Tyrwhitt: δαίμων P 998 σὰ suppl. Scaliger 999 μανεῖσα P 1003 εἰς P 1004 βροτείως Murray : βροτείω P 1005 φθόνω P

– ἴτω δίκα φανερός, ἴτω ξιφηφόρος
φονεύουσα λαιμῶν διαμπὰξ
τὸν ἄθεον ἄνομον ἄδικον ᾽Εχίονος
τόκον γηγενῆ.

– φάνηθι ταῦρος ἢ πολύκρανος ἰδεῖν [ἐπῳδ.
δράκων ἢ πυριφλέγων ὁρᾶσθαι λέων.
ἴθ᾽, ὦ Βάκχε, θηραγρότᾳ βακχᾶν
γελῶντι προσώπῳ περίβαλε βρόχον
θανάσιμον ὑπ᾽ ἀγέλαν πεσόν-
τα τὰν μαινάδων.

ΑΓΓΕΛΟΣ Β ὦ δῶμ᾽ ὃ πρίν ποτ᾽ εὐτύχεις ἀν᾽ ῾Ελλάδα,
Σιδωνίου γέροντος, ὃς τὸ γηγενὲς
δράκοντος ἔσπειρ᾽ ὄφεος ἐν γαίᾳ θέρος,
ὥς σε στενάζω, δοῦλος ὢν μέν, ἀλλ᾽ ὅμως
[χρηστοῖσι δούλοις συμφορὰ τὰ δεσποτῶν].
Χο. τί δ᾽ ἔστιν; ἐκ βακχῶν τι μηνύεις νέον;
Αγ. Πενθεὺς ὄλωλεν, παῖς ᾽Εχίονος πατρός.
Χο. ὦναξ Βρόμιε, θεὸς φαίνῃ μέγας.
Αγ. πῶς φῄς; τί τοῦτ᾽ ἔλεξας; ἦ ᾽πὶ τοῖς ἐμοῖς
χαίρεις κακῶς πράσσουσι δεσπόταις, γύναι;
Χο. εὐάζω ξένα μέλεσι βαρβάροις·
οὐκέτι γὰρ δεσμῶν ὑπὸ φόβῳ πτήσσω.
Αγ. Θήβας δ᾽ ἀνάνδρους ὧδ᾽ ἄγεις . . .
Χο. ὁ Διόνυσος ὁ Διόνυσος, οὐ Θῆβαι
κράτος ἔχουσ᾽ ἐμόν.
Αγ. συγγνωστὰ μέν σοι, πλὴν ἐπ᾽ ἐξειργασμένοις

Χο. ἔννεπέ μοι, φράσον, τίνι μόρῳ θνῄσκει

1014 δαίμων P cf. 993 1020 θηραγρὸτᾳ Di Benedetto: θηραγρότα P 1022 θανάσιμον ὑπ᾽ Bruhn : ἐπὶ θανάσιμον P 1024 εὐτυχεῖς P ἀν᾽ ex ἐν factum in P 1025 ὃς *p*: ὡς P 1028 del. Dobree: cf. *Med.* 54 τὰ *Medeae* codd.: τῶν P 1029 τί δ᾽ ex τὸ factum in P τί μηνύεις P 1031 claudicat metrum 1032 ἦ Brunck : ἢ P 1039 notam om.,1040 ἀγγ. praescr. P: corr. Musurus 1041 τίνι *Chr. Pat.* 653: τίνει P

Αγ. ἐπεὶ θεράπνας τῆσδε Θηβαίας χθονὸς
λιπόντες ἐξέβημεν ᾿Ασωποῦ ῥοάς,
λέπας Κιθαιρώνειον εἰσεβάλλομεν
Πενθεύς τε κἀγώ–δεσπότῃ γὰρ εἰπόμην–
ξένος θ᾽ ὃς ἡμῖν πομπὸς ἦν θεωρίας.
πρῶτον μὲν οὖν ποιηρὸν ἵζομεν νάπος,
τά τ᾽ ἐκ ποδῶν σιγηλὰ καὶ γλώσσης ἄπο
σῴζοντες, ὡς ὁρῷμεν οὐχ ὁρώμενοι.
ἦν δ᾽ ἄγκος ἀμφίκρημνον, ὕδασι διάβροχον,
πεύκαισι συσκιάζον, ἔνθα μαινάδες
καθῆντ᾽ ἔχουσαι χεῖρας ἐν τερπνοῖς πόνοις.
αἳ μὲν γὰρ αὐτῶν θύρσον ἐκλελοιπότα
κισσῷ κομήτην αὖθις ἐξανέστεφον,
αἳ δ᾽, ἐκλιποῦσαι ποικίλ᾽ ὡς πῶλοι ζυγά,
βακχεῖον ἀντέκλαζον ἀλλήλαις μέλος.
Πενθεὺς δ᾽ ὁ τλήμων θῆλυν οὐχ ὁρῶν ὄχλον
ἔλεξε τοιάδ᾽· ῏Ω ξέν᾽, οὗ μὲν ἕσταμεν,
οὐκ ἐξικνοῦμαι μαινάδων ὄσσοις νόθων·
ὄχθων δ᾽ ἔπ᾽, ἀμβὰς ἐς ἐλάτην ὑψαύχενα,
ἴδοιμ᾽ ἂν ὀρθῶς μαινάδων αἰσχρουργίαν.
τοὐντεῦθεν ἤδη τοῦ ξένου <τὸ> θαῦμ᾽ ὁρῶ·
λαβὼν γὰρ ἐλάτης οὐρανίου ἄκρον κλάδον
κατῆγεν, ἦγεν, ἦγεν ἐς μέλαν πέδον·
κυκλοῦτο δ᾽ ὥστε τόξον ἢ κυρτὸς τροχὸς
τόρνῳ γραφόμενος περιφορὰν ἕλκει δρόμον·
ὣς κλῶν᾽ ὄρειον ὁ ξένος χεροῖν ἄγων
ἔκαμπτεν ἐς γῆν, ἔργματ᾽ οὐχὶ θνητὰ δρῶν.
Πενθέα δ᾽ ἱδρύσας ἐλατίνων ὄζων ἔπι,
ὀρθὸν μεθίει διὰ χερῶν βλάστημ᾽ ἄνω
ἀτρέμα, φυλάσσων μὴ ἀναχαιτίσειέ νιν,
ὀρθὴ δ᾽ ἐς ὀρθὸν αἰθέρ᾽ ἐστηρίζετο,
ἔχουσα νώτοις δεσπότην ἐφήμενον·

1044 ῥοᾶς P: corr. Musurus 1048 ποιηρὸν Musurus: πικρὸν P: χλοηρὸν *Chr. Pat.* 676 1050 ὁρῶμεν P 1053 κάθηντ᾽ P 1055 αὖτις P 1060 ὄσσοις Canter: ὅσοι P 1061 ὄχθων δ᾽ ἐπ᾽ ἐμβὰς εἰς ἐλάτην P: corr. Bruhn 1062 αἰγχουργίαν primitus P 1063 τὸ Murray 1066 κυκλοῦτο Musurus: κυκλοῦται P 1067 περιφορᾶν P ἕλκη P

ὤφθη δὲ μᾶλλον ἢ κατεῖδε μαινάδας.
ὅσον γὰρ οὔπω δῆλος ἦν θάσσων ἄνω,
καὶ τὸν ξένον μὲν οὐκέτ᾽ εἰσορᾶν παρῆν,
ἐκ δ᾽ αἰθέρος φωνή τις, ὡς μὲν εἰκάσαι
Διόνυσος, ἀνεβόησεν· Ὦ νεάνιδες,
ἄγω τὸν ὑμᾶς κἀμὲ τἀμά τ᾽ ὄργια
γέλων τιθέμενον· ἀλλὰ τιμωρεῖσθέ νιν.
καὶ ταῦθ᾽ ἅμ᾽ ἠγόρευε καὶ πρὸς οὐρανὸν
καὶ γαῖαν ἐστήριζε φῶς σεμνοῦ πυρός.
  σίγησε δ᾽ αἰθήρ, σῖγα δ᾽ ὕλιμος νάπη
φύλλ᾽ εἶχε, θηρῶν δ᾽ οὐκ ἂν ἤκουσας βοήν.
ἕστησαν ὀρθαὶ καὶ διήνεγκαν κόρας.
ὃ δ᾽ αὖθις ἐπεκέλευσεν· ὡς δ᾽ ἐγνώρισαν
σαφῆ κελευσμὸν Βακχίου Κάδμου κόραι,
ᾖξαν πελείας ὠκύτητ᾽ οὐχ ἥσσονες
ποδῶν τρέχουσαι συντόνοις δραμήμασι,
μήτηρ Ἀγαύη σύγγονοί θ᾽ ὁμόσποροι
πᾶσαί τε βάκχαι· διὰ δὲ χειμάρρου νάπης
ἀγμῶν τ᾽ ἐπήδων θεοῦ πνοαῖσιν ἐμμανεῖς.
ὡς δ᾽ εἶδον ἐλάτῃ δεσπότην ἐφήμενον,
πρῶτον μὲν αὐτοῦ χερμάδας κραταιβόλους
ἔρριπτον, ἀντίπυργον ἐπιβᾶσαι πέτραν,
ὄζοισί τ᾽ ἐλατίνοισιν ἠκοντίζετο.
ἄλλαι δὲ θύρσους ἵεσαν δι᾽ αἰθέρος
Πενθέως, στόχον δύστηνον· ἀλλ᾽ οὐκ ἤνυτον.
κρεῖσσον γὰρ ὕψος τῆς προθυμίας ἔχων
καθῆσθ᾽ ὁ τλήμων, ἀπορίᾳ λελημμένος.
τέλος δὲ δρυΐνους συγκεραυνοῦσαι κλάδους
ῥίζας ἀνεσπάρασσον ἀσιδήροις μοχλοῖς.
ἐπεὶ δὲ μόχθων τέρματ᾽ οὐκ ἐξήνυτον,

1081 τ(ε)ιμωρεῖτ᾽ ἐμοί Oxyrr. Pap. 2223 1083 σεμνὸν Oxyrr. Pap. 1084 ὕλιμος Ox. Pap. et *Chr. Pat.* 2260 : εὔλειμος P 1085 βοὴν P : βρόμον Ox. Pap. 1087 κόρας P : κάρα Ox. Pap. : κάρας *Chr. Pat.* 673 1091 - 1092 om. Pap. 1091 τρέχουσαι Hartung : ἔχουσαι P δρομήμασι P 1094 τα πηδων Ox. Pap. 1096 κραταιβόλους *Chr. Pat.* 667: κρατιβόλους Ox. Pap. : κραταβόλους P 1098 τ᾽ Ox. Pap. ut ante corr. Hermann: δ᾽ P 1099 ἄλλαι Brodeau: ἄλλοι P 1100 στόχον Ox. Pap. ut ante Reiske: τ᾽ ὄχον P 1102 κάθεσθ᾽ ὁ Brunck : καθῆστο P : [καθη]στο Ox. Pap. λελημμένος Ox. Pap. et iam Musgrave: λελησμένος P 1103 lectio dubia 1104 ἀνεσπάρασον P Post 1104 versum habet Ox. Pap. qui deest in P : βακχαι τα Πενθεως .[|.] πι.τω [..1112 οἰμόγμασιν P : ωμω … Ox. Pap.

ἔλεξ᾽ ᾽Αγαύη· Φέρε, περιστᾶσαι κύκλῳ
πτόρθου λάβεσθε, μαινάδες, τὸν ἀμβάτην
θῆρ᾽ ὡς ἕλωμεν, μηδ᾽ ἀπαγγείλῃ θεοῦ
χοροὺς κρυφαίους. αἳ δὲ μυρίαν χέρα
προσέθεσαν ἐλάτῃ κἀξανέσπασαν χθονός·
πίπτει πρὸς οὖδας μυρίοις οἰμώγμασιν
Πενθεύς· κακοῦ γὰρ ἐγγὺς ὢν ἐμάνθανεν.
Πρώτη δὲ μήτηρ ἦρξεν ἱερέα φόνου
καὶ προσπίτνει νιν· ὃ δὲ μίτραν κόμης ἄπο
ἔρριψεν, ὥς νιν γνωρίσασα μὴ κτάνοι
τλήμων ᾽Αγαύη, καὶ λέγει, παρηίδος
Πενθεύς, ὃν ἔτεκες ἐν δόμοις ᾽Εχίονος·
οἴκτιρε δ᾽ ὦ μῆτέρ με, μηδὲ ταῖς ἐμαῖς
ἁμαρτίαισι παῖδα σὸν κατακτάνῃς.
ἣ δ᾽ ἀφρὸν ἐξιεῖσα καὶ διαστρόφους
κόρας ἑλίσσουσ᾽, οὐ φρονοῦσ᾽ ἃ χρὴ φρονεῖν,
ἐκ Βακχίου κατείχετ᾽, οὐδ᾽ ἔπειθέ νιν.
λαβοῦσα δ᾽ ὠλέναις ἀριστερὰν χέρα,
πλευραῖσιν ἀντιβᾶσα τοῦ δυσδαίμονος
ἀπεσπάραξεν ὦμον, οὐχ ὑπὸ σθένους,
ἀλλ᾽ ὁ θεὸς εὐμάρειαν ἐπεδίδου χεροῖν·
᾽Ινὼ δὲ τἀπὶ θάτερ᾽ ἐξειργάζετο,
ῥηγνῦσα σάρκας, Αὐτονόη τ᾽ ὄχλος τε πᾶς
ὃ μὲν στενάζων ὅσον ἐτύγχαν᾽ ἐμπνέων,
αἳ δ᾽ ἠλάλαζον. ἔφερε δ᾽ ἣ μὲν ὠλένην,
ἣ δ᾽ ἴχνος αὐταῖς ἀρβύλαις· γυμνοῦντο δὲ
πλευραὶ σπαραγμοῖς· πᾶσα δ᾽ ᾑματωμένη
κεῖται δὲ χωρὶς σῶμα, τὸ μὲν ὑπὸ στύφλοις
πέτραις, τὸ δ᾽ ὕλης ἐν βαθυξύλῳ φόβῃ,
οὐ ῥᾴδιον ζήτημα· κρᾶτα δ᾽ ἄθλιον,
ὅπερ λαβοῦσα τυγχάνει μήτηρ χεροῖν,

1113 δ᾽ ἄρ᾽ Ox. Pap. 1114 ἱερέα cf. Eur. *Or.* 261: ἱερεία Ox. Pap. et P 1115 προσπιτνεῖ P 1116 κτάνοι Ox. Pap. et iam Brunck : κτάνη P 1118 σέθεν P : ο [σος] Ox. Pap. Cf. MSS. ad *Rhes.* 90 1124 βακχείου P επιθε Ox. Pap. 1125 ωλεν[α]ισι Ox. Pap. 1126 πλευροισιν Ox. Pap. 1132 στενάζων Ox. Pap. et iam Musurus: στυγνάζων P ἐτύγχανε πλέων P (πνέων *p*): corr. Reiske 1133 ἔφερε Duport, quem nunc probat Ox. Pap.: ἀνέφερε P ὠλένην Musurus: ἑλένην P 1136 διεσφαίριζε Ox. Pap. et iam Musurus : διεσφέριζε P 1137 στυφλοῖς (sic) Barnes: τυφλοῖς P 1138 φόβη *p*: φόβους P

πήξασ' ἐπ' ἄκρον θύρσον ὡς ὀρεστέρου
φέρει λέοντος διὰ Κιθαιρῶνος μέσου,
λιποῦσ' ἀδελφὰς ἐν χοροῖσι μαινάδων.
χωρεῖ δὲ θήρᾳ δυσπότμῳ γαυρουμένη
τειχέων ἔσω τῶνδ', ἀνακαλοῦσα Βάκχιον
τὸν ξ υ γ κ ύ ν α γ ο ν, τὸν ξ υ ν ε ρ γ ά τ η ν
ἄ γ ρ α ς,
τὸν κ α λ λ ί ν ι κ ο ν, ᾗ δάκρυα νικηφορεῖ.
ἐγὼ μὲν οὖν <τῇδ'> ἐκποδὼν τῇ ξυμφορᾷ
ἄπειμ', Ἀγαύην πρὶν μολεῖν πρὸς δώματα.
τὸ σωφρονεῖν δὲ καὶ σέβειν τὰ τῶν θεῶν
κάλλιστον· οἶμαι δ' αὐτὸ καὶ σοφώτατον
θνητοῖσιν εἶναι χρῆμα τοῖσι χρωμένοις.

Χο. – ἀναχορεύσωμεν Βάκχιον,
ἀναβοάσωμεν ξυμφορὰν
τὰν τοῦ δράκοντος ἐκγενέτα Πενθέως·
ὃς τὰν θηλυγενῆ στολὰν
νάρθηκά τε πιστὸν Ἅιδα,
ἔλαβεν εὔθυρσον,
ταῦρον προηγητῆρα συμφορᾶς ἔχων.
βάκχαι Καδμεῖαι,
τὸν καλλίνικον κλεινὸν ἐξεπράξατε
ἐς στόνον, ἐς δάκρυα.
Καλὸς ἀγών, ἐν αἵματι στάζουσαν χέρα
περιβαλεῖν τέκνου.

– ἀλλ', εἰσορῶ γὰρ ἐς δρόμους ὁρμωμένην

1141 πήξασ' Stephanus: πτήξασ' P 1148 τῇδ' suppl. Reiske 1151 δ' *Chr. Pat.* 1146 et Orion *Anth.* Iv p. 55 : γ' P 1153 Βάκχιον Hermann: βακχείων P 1161 ἐξεπράξατε Scaliger (et *Chr. Pat.* 1051): ἐξεπράξατο P 1162 εἰς γόνον P 1165 εἰς P δόμους Stephanus : δρόμους P

ΑΓΑΥΗ

’Ασιάδες βάκχαι– Χο. τί μ’ ὀροθύνεις, ὦ; [στρ.
Αγ. φέρομεν ἐξ ὀρέων
ἕλικα νεότομον ἐπὶ μέλαθρα,
μακάριον θήραμ’.
Χο. ὁρῶ καί σε δέξομαι σύγκωμον.
Αγ. ἔμαρψα τόνδ’ ἄνευ βρόχων
(...) νέον ἶνιν·
ὡς ὁρᾶν πάρα.
Χο. πόθεν ἐρημίας;
Αγ. Κιθαιρὼν . . . Χο. Κιθαιρών;
Αγ. κατεφόνευσέ νιν.
Χο. τίς ἁ βαλοῦσα πρῶτα; Αγ. ἐμὸν, ἐμὸν τὸ γέρας.
Χο. μάκαιρ’ ’Αγαύη Αγ. κλῃζόμεθ’ ἐν θιάσοις.
τίς ἄλλα; τὰ Κάδμου . . .
Χο. τί Κάδμου; Αγ. γένεθλα
μετ’ ἐμὲ μετ’ ἐμὲ τοῦδ’
ἔθιγε θηρός· εὐτυχὴς γ’ ἅδ’ ἄγρα.

μέτεχέ νυν θοίνας. Χο. τί; μετέχω; τλᾶμον. [ἀντ.
Αγ. τι γένυν ὑπὸ κόρυθ’ ἁπαλότριχα
κατάκομον θάλλει.
Χο. πρέπει γ’ ὥστε θὴρ ἄγραυλος φόβῃ.

Αγ. ὁ Βάκχιος κυναγέτας
σοφὸς σοφῶς ἀνέπηλ’ ἐπὶ θῆρα
τόνδε μαινάδας.
Χο. ὁ γὰρ ἄναξ ἀγρεύς.
Αγ. ἐπαινεῖς; Χο. ἐπαινῶ.
Αγ. τάχα δὲ Καδμεῖοι . . .

1167 ὅσσοις P 1168 sqq. ΑΓΑΥΗ Musurus: γυνή P sed inde a 1251 Agavae nota etiam in P 1168 μ’ ὀροθύνεις, ὦ Hermann: με ὀρθεῖς ὦ P 1171 θήραμ’ Dodds et Roux: θήραμα P 1174 νέον νιν P 1177 Τί Κιθαιρών P : τί delev. Murray 1182 γένεθλα γένεθλα P : corr. Heath 1184 μέτεχε νῦν P τλάμον Pap. : τλάμων P 1187 θάλλει Musgrave: βάλλει P 1188 Agavae (sc. Γυναικί) continuat P: corr. Tyrwhitt πρέπει γὰρ ὥστε θηρὸς ἀγραύλου φόβῳ P: corr. Kirchhoff 1189 Βακχεῖος P: corr. Musurus 1190 σοφῶς Brunck: σοφὸς P ἀνέπηλεν P θῆρα τόνδε Brodeau: θήρα τόνδε P 1194 δὲ Καδμεῖοι Musurus: δὲ καὶ Καδμεῖοι P

Χο. καὶ παῖς γε Πενθεὺς . . . Αγ. ματέρ᾽ ἐπαινέσεται,
λαβοῦσαν ἄγραν τάνδε λεοντοφυῆ.
Χο. περισσάν. Αγ. περισσῶς.
Χο. ἀγάλλῃ; Αγ. γέγηθα,
μεγάλα μεγάλα καὶ
φανερὰ τᾷδ᾽ ἄγρᾳ κατειργασμένα.

Χο. δεῖξόν νυν, ὦ τάλαινα, σὴν νικηφόρον
ἀστοῖσιν ἄγραν ἣν φέρουσ᾽ ἐλήλυθας.
Αγ. ὦ καλλίπυργον ἄστυ Θηβαίας χθονὸς
ναίοντες, ἔλθεθ᾽ ὡς ἴδητε τήνδ᾽ ἄγραν,
Κάδμου θυγατέρες θηρὸς ἣν ἠγρεύσαμεν,
οὐκ ἀγκυλητοῖς Θεσσαλῶν στοχάσμασιν,
χειρῶν ἀκμαῖσιν. κᾆτα κομπάζειν χρεὼν
καὶ λογχοποιῶν ὄργανα κτᾶσθαι μάτην;
ἡμεῖς δέ γ᾽ αὐτῇ χειρὶ τόνδε θ᾽ εἵλομεν,
χωρίς τε θηρὸς ἄρθρα διεφορήσαμεν.
ποῦ μοι πατὴρ ὁ πρέσβυς; ἐλθέτω πέλας.
Πενθεύς τ᾽ ἐμὸς παῖς ποῦ ᾽στιν; αἰρέσθω λαβὼν
πηκτῶν πρὸς οἴκους κλιμάκων προσαμβάσεις,
ὡς πασσαλεύσῃ κρᾶτα τριγλύφοις τόδε
λέοντος ὃν πάρειμι θηράσασ᾽ ἐγώ.
Κα. ἕπεσθέ μοι φέροντες ἄθλιον βάρος
Πενθέως, ἕπεσθε, πρόσπολοι, δόμων πάρος,
οὗ σῶμα μοχθῶν μυρίοις ζητήμασιν

1195 sqq. Χο. καὶ παῖς… Γυ. ἀγάλλῃ. Χο. γέγηθα… κατειργασμένα P: personas secundum strophae rationem disposuerunt Hermann alii 1195 ματέρα ἐπαινεύσεται P 1197 περισσάν Brodeau: περισσάς P 1199 τᾷδ᾽ ἄγρᾳ Nauck: τάδ᾽ ἔργα P 1200 νῦν P 1203 ὡς ἴδετε P: corr. Musurus 1209 γ᾽ αὐτῇ Kirchhoff: ταύτῃ P τόνδε Musurus: τόδε P 1212 αἱρέσθω P 1213 πηκτῶν Barnes: πλεκτῶν P

φέρω τόδ᾽, εὑρὼν ἐν Κιθαιρῶνος πτυχαῖς
διασπαρακτόν, κοὐδὲν ἐν ταὐτῷ πέδῳ
λαβών, ἐν ὕλῃ κείμενον δυσευρέτῳ.
ἤκουσα γάρ του θυγατέρων τολμήματα,
ἤδη κατ᾽ ἄστυ τειχέων ἔσω βεβὼς
σὺν τῷ γέροντι Τειρεσίᾳ βακχῶν πάρα·
πάλιν δὲ κάμψας εἰς ὄρος κομίζομαι
τὸν κατθανόντα παῖδα μαινάδων ὕπο.
καὶ τὴν μὲν ᾽Ακταίων᾽ ᾽Αρισταίῳ ποτὲ
τεκοῦσαν εἶδον Αὐτονόην ᾽Ινώ θ᾽ ἅμα
ἔτ᾽ ἀμφὶ δρυμοῖς οἰστροπλῆγας ἀθλίας,
τὴν δ᾽ εἶπέ τίς μοι δεῦρο βακχείῳ ποδὶ
στείχειν ᾽Αγαύην, οὐδ᾽ ἄκραντ᾽ ἠκούσαμεν·
λεύσσω γὰρ αὐτῆς ὄψιν οὐκ εὐδαίμονα.
Αγ. πάτερ, μέγιστον κομπάσαι πάρεστί σοι,
πάντων ἀρίστας θυγατέρας σπεῖραι μακρῷ
θνητῶν· ἁπάσας εἶπον, ἐξόχως δ᾽ ἐμέ,
ἣ τὰς παρ᾽ ἱστοῖς ἐκλιποῦσα κερκίδας
ἐς μείζον᾽ ἥκω, θῆρας ἀγρεύειν χεροῖν.
φέρω δ᾽ ἐν ὠλέναισιν, ὡς ὁρᾷς, τάδε
λαβοῦσα τἀριστεῖα, σοῖσι πρὸς δόμοις
ὡς ἂν κρεμασθῇ· σὺ δέ, πάτερ, δέξαι χεροῖν·
γαυρούμενος δὲ τοῖς ἐμοῖς ἀγρεύμασιν
κάλει φίλους ἐς δαῖτα· μακάριος γὰρ εἶ,
μακάριος, ἡμῶν τοιάδ᾽ ἐξειργασμένων.
Κα. ὦ πένθος οὐ μετρητὸν οὐδ᾽ οἷόν τ᾽ ἰδεῖν,
φόνον ταλαίναις χερσὶν ἐξειργασμένων.
καλὸν τὸ θῦμα καταβαλοῦσα δαίμοσιν
ἐπὶ δαῖτα Θήβας τάσδε κἀμὲ παρακαλεῖς.
οἴμοι κακῶν μὲν πρῶτα σῶν, ἔπειτ᾽ ἐμῶν·
ὡς ὁ θεὸς ἡμᾶς ἐνδίκως μέν, ἀλλ᾽ ἄγαν,
Βρόμιος ἄναξ ἀπώλεσ᾽ οἰκεῖος γεγώς.
Αγ. ὡς δύσκολον τὸ γῆρας ἀνθρώποις ἔφυ
ἔν τ᾽ ὄμμασι σκυθρωπόν. εἴθε παῖς ἐμὸς

1219 Κιθερῶνος P 1223 ἔσω hic P 1224 πάρα Musgrave: πέρι P 1227 ἀκταίων᾽ ἀριστέω P 1230 τήνδ᾽ P 1237 θῆρας in ras. scr. *p* 1241 ἐμοῖς Musurus: ἐμῆς P 1252 σκυθρωπόν Musurus: σκυθρωπός P εἴθε Musurus : εἰ δὲ P

εὔθηρος εἴη, μητρὸς εἰκασθεὶς τρόποις,
ὅτ᾽ ἐν νεανίαισι Θηβαίοις ἅμα
θηρῶν ὀριγνῷτ᾽· ἀλλὰ θεομαχεῖν μόνον
οἷός τ᾽ ἐκεῖνος. νουθετητέος, πάτερ,
σοὐστίν. τίς αὐτὸν δεῦρ᾽ ἂν ὄψιν εἰς ἐμὴν
καλέσειεν, ὡς ἴδῃ με τὴν εὐδαίμονα;
Κα. φεῦ φεῦ· φρονήσασαι μὲν οἷ᾽ ἐδράσατε
ἀλγήσετ᾽ ἄλγος δεινόν· εἰ δὲ διὰ τέλους
ἐν τῷδ᾽ ἀεὶ μενεῖτ᾽ ἐν ᾧ καθέστατε,
οὐκ εὐτυχοῦσαι δόξετ᾽ οὐχὶ δυστυχεῖν.
Αγ. τί δ᾽ οὐ καλῶς τῶνδ᾽ ἢ τί λυπηρῶς ἔχει;
Κα. πρῶτον μὲν ἐς τόνδ᾽ αἰθέρ᾽ ὄμμα σὸν μέθες.
Αγ. ἰδού· τί μοι τόνδ᾽ ἐξυπεῖπας εἰσορᾶν;
Κα. ἔθ᾽ αὑτὸς ἤ σοι μεταβολὰς ἔχειν δοκεῖ;
Αγ. λαμπρότερος ἢ πρὶν καὶ διειπετέστερος.
Κα. τὸ δὲ πτοηθὲν τόδ᾽ ἔτι σῇ ψυχῇ πάρα;
Αγ. οὐκ οἶδα τοὔπος τοῦτο. γίγνομαι δέ πως
ἔννους, μετασταθεῖσα τῶν πάρος φρενῶν.
Κα. κλύοις ἂν οὖν τι κἀποκρίναι᾽ ἂν σαφῶς;
Αγ. ὡς ἐκλέλησμαί γ᾽ ἃ πάρος εἴπομεν, πάτερ.
Κα. ἐς ποῖον ἦλθες οἶκον ὑμεναίων μέτα;
Αγ. Σπαρτῷ μ᾽ ἔδωκας, ὡς λέγουσ᾽, Ἐχίονι.
Κα. τίς οὖν ἐν οἴκοις παῖς ἐγένετο σῷ πόσει;
Αγ. Πενθεύς, ἐμῇ τε καὶ πατρὸς κοινωνίᾳ.
Κα. τίνος πρόσωπον δῆτ᾽ ἐν ἀγκάλαις ἔχεις;
Αγ. λέοντος, ὥς γ᾽ ἔφασκον αἱ θηρώμεναι.
Κα. σκέψαι νυν ὀρθῶς· βραχὺς ὁ μόχθος εἰσιδεῖν.
Αγ. ἔα, τί λεύσσω; τί φέρομαι τόδ᾽ ἐν χεροῖν;
Κα. ἄθρησον αὐτὸ καὶ σαφέστερον μάθε.
Αγ. ὁρῶ μέγιστον ἄλγος ἡ τάλαιν᾽ ἐγώ.
Κα. μῶν σοι λέοντι φαίνεται προσεικέναι;

1257 σοὐστίν Kirchhoff: σοί τ᾽ ἐστιν P 1267 διειπετέστερος Elmsley : διιπετέστερος P 1268 τοδέ τι P 1271 σαφῶς Reiske: σοφῶς P 1272 ἐκλέλησμαι Musurus: ἐλέλησμαι P 1276 ἐμῇ Musurus: ἐμοί P 1277 τίνος *p* : τί μου P 1279 sq. notam Agavae ante βραχύς posuit, ante v. 1280 om. P: corr. Musurus 1283 προσεοικέναι P: corr. Brunck

Αγ. οὔκ, ἀλλὰ Πενθέως ἡ τάλαιν᾽ ἔχω κάρα.
Κα. ᾠμωγμένον γε πρόσθεν ἢ σὲ γνωρίσαι.
Αγ. τίς ἔκτανέν νιν; –πῶς ἐμὰς ἦλθες χέρας;
Κα. δύστην᾽ ἀλήθει᾽, ὡς ἐν οὐ καιρῷ πάρει.
Αγ. λέγ᾽, ὡς τὸ μέλλον καρδία πήδημ᾽ ἔχει.
Κα. σύ νιν κατέκτας καὶ κασίγνηται σέθεν.
Αγ. ποῦ δ᾽ ὤλετ᾽; ἦ κατ᾽ οἶκον; ἢ ποίοις τόποις;
Κα. οὗπερ πρὶν ᾽Ακταίωνα διέλαχον κύνες.
Αγ. τί δ᾽ ἐς Κιθαιρῶν᾽ ἦλθε δυσδαίμων ὅδε;
Κα. ἐκερτόμει θεὸν σάς τε βακχείας μολών.
Αγ. ἡμεῖς δ᾽ ἐκεῖσε τίνι τρόπῳ κατήραμεν;
Κα. ἐμάνητε, πᾶσά τ᾽ ἐξεβακχεύθη πόλις.
Αγ. Διόνυσος ἡμᾶς ὤλεσ᾽, ἄρτι μανθάνω.
Κα. ὕβριν <γ᾽> ὑβρισθείς· θεὸν γὰρ οὐχ ἡγεῖσθέ νιν.
Αγ. τὸ φίλτατον δὲ σῶμα ποῦ παιδός, πάτερ;
Κα. ἐγὼ μόλις τόδ᾽ ἐξερευνήσας φέρω.
Αγ. ἦ πᾶν ἐν ἄρθροις συγκεκλῃμένον καλῶς;

. . . .

Αγ. Πενθεῖ δὲ τί μέρος ἀφροσύνης προσῆκ᾽ ἐμῆς;
Κα. ὑμῖν ἐγένεθ᾽ ὅμοιος, οὐ σέβων θεόν.
τοιγὰρ συνῆψε πάντας ἐς μίαν βλάβην,
ὑμᾶς τε τόνδε θ᾽, ὥστε διολέσαι δόμους
κἄμ᾽, ὅστις ἄτεκνος ἀρσένων παίδων γεγὼς
τῆς σῆς τόδ᾽ ἔρνος, ὦ τάλαινα, νηδύος
αἴσχιστα καὶ κάκιστα κατθανόνθ᾽ ὁρῶ,
ᾧ δῶμ᾽ ἀνέβλεφ᾽ –ὃς συνεῖχες, ὦ τέκνον,
τοὐμὸν μέλαθρον, παιδὸς ἐξ ἐμῆς γεγώς,
πόλει τε τάρβος ἦσθα· τὸν γέροντα δὲ
οὐδεὶς ὑβρίζειν ἤθελ᾽ εἰσορῶν τὸ σὸν
κάρα· δίκην γὰρ ἀξίαν ἐλάμβανεν.
νῦν δ᾽ ἐκ δόμων ἄτιμος ἐκβεβλήσομαι
ὁ Κάδμος ὁ μέγας, ὃς τὸ Θηβαίων γένος
ἔσπειρα κἀξήμησα κάλλιστον θέρος.

1285 ᾠμωγμένον *Lex. Messan.* ed. H. Rabe, *N. Mus. Rhen.* 47. p. 413 : οἰμωγμένον P   1286 ἔκτανέ P   1289 κασίγνητοι P: corr. Musgrave   1290 ἢ κατ᾽ P   1295 ἐμάνη τὲ P   1297 γ᾽ suppl. Heath   1300 ἢ et συγκεκλημένον P (συγκεκλειμένον *p)*   post 1300 magnam lacunam indicavit Robert   ἀνέβλεπεν P: corr. Elmsley

ὦ φίλτατ᾽ ἀνδρῶν -καὶ γὰρ οὐκέτ᾽ ὢν ὅμως
τῶν φιλτάτων ἔμοιγ᾽ ἀριθμήσῃ, τέκνον-
οὐκέτι γενείου τοῦδε θιγγάνων χερί,
τὸν μ η τ ρ ό ς αὐδῶν π α τ έ ρ α προσπτύξῃ,τέκνον,
λέγων· Τίς ἀδικεῖ, τίς σ᾽ ἀτιμάζει, γέρον;
τίς σὴν ταράσσει καρδίαν λυπηρὸς ὤν;
ἐγ᾽, ὡς κολάζω τὸν ἀδικοῦντά σ᾽, ὦ πάτερ.
οἰκτρὰ δὲ μήτηρ, τλήμονες δὲ σύγγονοι.
εἰ δ᾽ ἔστιν ὅστις δαιμόνων ὑπερφρονεῖ,
ἐς τοῦδ᾽ ἀθρήσας θάνατον ἡγείσθω θεούς.

Χο. τὸ μὲν σὸν ἀλγῶ, Κάδμε· σὸς δ᾽ ἔχει δίκην
παῖς παιδὸς ἀξίαν μέν, ἀλγεινὴν δὲ σοί.

Αγ. ὦ πάτερ, ὁρᾷς γὰρ τἄμ᾽ ὅσῳ μετεστράφη

. . . .

ΔΙΟΝΥΣΟΣ

. . . .

ἐκθηριωθεῖσ᾽ ὄφεος ἀλλάξει τύπον,
ἣν Ἄρεος ἔσχες Ἁρμονίαν θνητὸς γεγώς.
ὄχον δὲ μόσχων, χρησμὸς ὡς λέγει Διός,

ἐλᾷς μετ᾽ ἀλόχου, βαρβάρων ἡγούμενος.
πολλὰς δὲ πέρσεις ἀναρίθμῳ στρατεύματι
πόλεις· ὅταν δὲ Λοξίου χρηστήριον
διαρπάσωσι, νόστον ἄθλιον πάλιν
σχήσουσι· σὲ δ᾽ Ἄρης Ἁρμονίαν τε ῥύσεται
μακάρων τ᾽ ἐς αἶαν σὸν καθιδρύσει βίον.
ταῦτ᾽ οὐχὶ θνητοῦ πατρὸς ἐκγεγὼς λέγω
ἔγνωθ᾽, ὅτ᾽ οὐκ ἠθέλετε, τὸν Διὸς γόνον
εὐδαιμονοῖτ᾽ ἂν σύμμαχον κεκτημένοι.

Κα. Διόνυσε, λισσόμεσθά σ᾽, ἠδικήκαμεν.

Δι. ὄψ᾽ ἐμάθεθ᾽ ἡμᾶς, ὅτε δ᾽ ἐχρῆν, οὐκ ᾔδετε.

Κα. ἐγνώκαμεν ταῦτ᾽· ἀλλ᾽ ἐπεξέρχῃ λίαν.

Δι. καὶ γὰρ πρὸς ὑμῶν θεὸς γεγὼς ὑβριζόμην.

Κα. ὀργὰς πρέπει θεοὺς οὐχ ὁμοιοῦσθαι βροτοῖς.

Δι. πάλαι τάδε Ζεὺς οὑμὸς ἐπένευσεν πατήρ.

1317 τέκνον Reiske: τέκνων P 1318 θιγγάνων Brodeau: θιγγάνω P 1319 προσπτέξῃ primitus P 1320 τίς ἀδικεῖ Barnes: τίς σ᾽ ἀδικεῖ P 1334 ἐλᾷς P 1341 σοφρονεῖν P: corr. *p* 1342 ἔγνωθ᾽ *p* : ἄγνωθ᾽ P 1344 λισσόμεθα P 1345 ἐμάθεθ᾽ … ᾔδετε Musurus: ἐμέθετ᾽ … εἴδετε P 1347 ὑμῶν Victorius: ἡμῶν P 1349 τάδε Musurus: τάγε P ἐπένευσεν *p*: ἐπαίνεσε P 1350 τήλμονες P

Αγ. αἰαῖ, δέδοκται, πρέσβυ, τλήμονες φυγαί.
Δι. τί δῆτα μέλλεθ' ἅπερ ἀναγκαίως ἔχει;
Κα. ὦ τέκνον, ὡς ἐς δεινὸν ἤλθομεν κακὸν
<πάντες,> σύ θ' ἡ τάλαινα σύγγονοί τε σαί,
ἐγώ θ' ὁ τλήμων· βαρβάρους ἀφίξομαι
γέρων μέτοικος· ἔτι δέ μοι τὸ θέσφατον
ἐς ῾Ελλάδ' ἀγαγεῖν μιγάδα βάρβαρον στρατόν.
καὶ τὴν ῎Αρεως παῖδ' ῾Αρμονίαν, δάμαρτ' ἐμήν,
δράκων δρακαίνης <φύσιν> ἔχουσαν ἀγρίαν
ἄξω 'πὶ βωμοὺς καὶ τάφους ῾Ελληνικούς,
ἡγούμενος λόγχαισιν· οὐδὲ παύσομαι
κακῶν ὁ τλήμων, οὐδὲ τὸν καταιβάτην
᾿Αχέροντα πλεύσας ἥσυχος γενήσομαι.
Αγ. ὦ πάτερ, ἐγὼ δὲ σοῦ στερεῖσα φεύξομαι.
Κα. τί μ' ἀμφιβάλλεις χερσίν, ὦ τάλαινα παῖ,
ὄρνις ὅπως κηφῆνα πολιόχρως κύκνος;
Αγ. ποῖ γὰρ τράπωμαι πατρίδος ἐκβεβλημένη;
Κα. οὐκ οἶδα, τέκνον· μικρὸς ἐπίκουρος πατήρ.
Αγ. χαῖρ', ὦ μέλαθρον, χαῖρ', ὦ πατρῴα
πόλις· ἐκλείπω σ' ἐπὶ δυστυχίᾳ
φυγὰς ἐκ θαλάμων.
Κα. στεῖχέ νυν, ὦ παῖ, τὸν ᾿Αρισταίου
. . . . . .
Αγ. στένομαί σε, πάτερ. Κα. κἀγὼ <σέ>, τέκνον,

Αγ. δεινῶς γὰρ τάνδ' αἰκίαν
Διόνυσος ἄναξ τοὺς σοὺς εἰς
οἴκους ἔφερεν.
Δι. καὶ γὰρ ἔπασχον δεινὰ πρὸς ὑμῶν,
ἀγέρατον ἔχων ὄνομ' ἐν Θήβαις.

1353 πάντες om. P : suppl. Kirchhoff, e *Chr. Pat.* 17011358 φύσιν suppl. Musurus: om. P 1363 στερεῖσα Barnes: στερηθεῖσα P 1368, 1371, 1374 notas om. P: add. Musurus post 1371 lacunam statuit Hermann 1372 στένομαι Elmsley: στέρομαι P σέ suppl. Barnes 1373 κασιγνήτους P: corr. Barnes 1376 ἔφερε P 1378 ἀγέραστον Barnes : ἀγέρατον P ὄνομ' ἔχων P: corr. Musurus

Αγ. χαῖρε, πάτερ, μοι. Κα. χαῖρ', ὦ μελέα
θύγατερ. χαλεπῶς <δ'> ἐς τόδ' ἂν ἥκοις.
Αγ. ἄγετ', ὦ πομποί, με κασιγνήτας
ἵνα συμφυγάδας ληψόμεθ' οἰκτράς.

μήτε Κιθαιρὼν <ἔμ' ἴδοι> μιαρὸς
μήτε Κιθαιρῶν' ὄσσοισιν ἐγώ,
μήθ' ὅθι θύρσου μνῆμ' ἀνάκειται·

Χο. πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων,
πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι θεοί·
καὶ τὰ δοκηθέντ' οὐκ ἐτελέσθη,
τῶν δ' ἀδοκήτων πόρον ηὗρε θεός.

1379 πάτερ Musurus: ὦ πε˜ρ P 1380 δ' add. Reiske 1382 ληψώμεθ' P 1384 ἔμ' ἴδοι suppl. Schoenii monitu Kirchhoff.